VIII. évfolyam, 26. szám

1952. június 25

Ludas Matyi

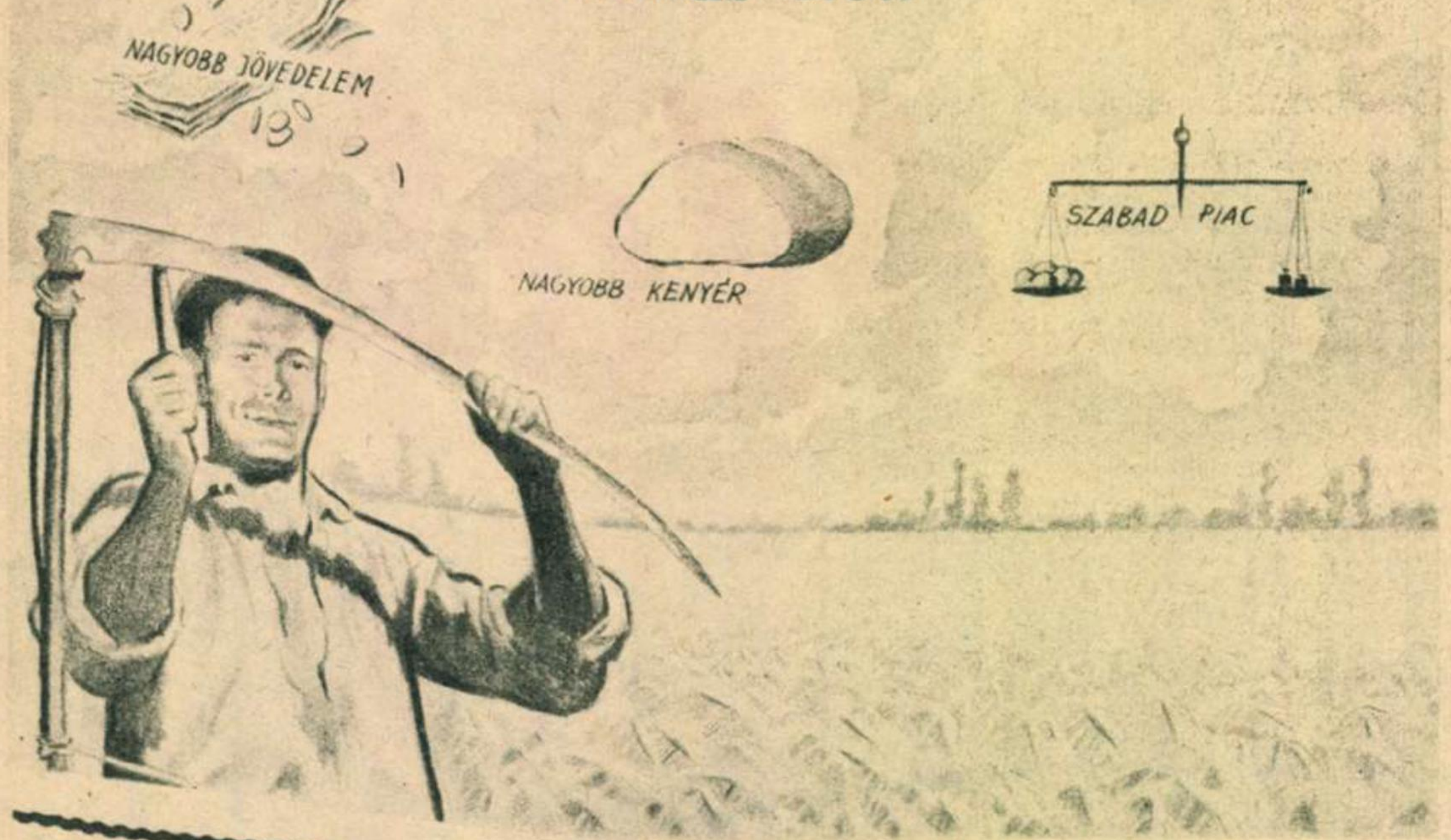

A nyugateurópai cirkuszban

Uncle Sam állatvadító: Te vagy a kedvencem, téged nem is kell vadítani!

70 fillér

Aratás előtt

Útinaplóból

Személyvonat Eger—Füzesabony fapados kocsi

Írta: Déry Tibor

Kopottruhás, egykor kövér, rezesorrú, ötvenévforma ember. Fel akarja emelni az ujságot, melyet leejtettem. Arrébb ül, hogy több helyem legyen. Becsukja az ajtót, hogy megóvjon a huzattól, mosolyog, izeg-mozog, fételmetesen alázatos.

A vonat késik.

— Hánykor indul a csatlakozás Abonyból Pestre?

Egy vasutas megmondja, egy másik vasutas — ez nő — igazolja.

— Megvár bennünket? — kérdi aggódó homlokráncokkal a kopott-ruhás. — Mert, ha az ember lekésné, aztán nem tudom meddig, várni kellene...

Az egyik vasutas. — Megvárja.

A kopottruhás. — Biztos?

Az egyik vasutas. — Húsz percet megvár.

A másik vasutas. — Nincs csak nyolc perc késésünk.

A kopottruhás hozzám fordul. — Pestre tetszik utazni?

— Igen.

Kissé ferdén félrehajtott fejjel nézeget, szeme alatt mély árok. — Mert tetszik tudni, ha az ember lekésné, aztán meg kellene várni a legközelebbit...

— Igen.

— Én Miskolcra utazom, tetszik tudni, nekem van időm, mert az én vonatom csak tizenegykor indul, de ha az úr lekésné, aztán várni kellene...

— Ne tessék félni, megvárja — biztatja az egyik vasutas.

Levetem a szvetterem, meleg van. A kopottruhás megértőn nézeget, bólogat.

— Reggel hűvös volt, úgye kérem?

— Igen.

— Mert tetszik tudni, mostanában éjszaka nagyon lehűl a levegő, minden nap jön egy jó kis eső. De ne tessék félni, nem tetszik lekésni a vonatot.

Megérkeztünk Füzesabonyba, cihelődünk. A kopottruhás csak tőlem köszön el. A folyosón torlódás, újra egymás mellé kerülünk.

— Egerből tetszik jönni?

— Onnét.

— De nem egri?

— Nem.

— Pestinek tetszik lenni?

— Igen.

— Mer ha egri volna, akkor ismerném.

— Maga mindenkit ismer Egerben?

— Mindenkit! Már az ilyen jobbfajta embereket, tetszik tudni, mind ismerem.

— Micsoda maga?

— Volt kereskedő, kérem.

— Ügy?

— Mindenkit ismerek Egerben, az ilyen magunkfajta kereskedőfélét mind.

Leszállok a lépcsőn.

— További kellemes utat kivánok. Amott jön kérem a pesti vonat.

Megemeli kalapját, rámnéz gyűrött arcával. Alázatos tekintetével felém noszogatja a vonatot. De az csak húsz perc mulva jön be.

Mű-kritika

Jól tudja azt Krempelen és Barabács:
Kritikából születik a haladás.
Tudja azt jól Misinkai, Vavrinyecz,
Ha gyűlésen nincs kritika, — nagy zri lesz.
Minden gyűlés célja, vágya, jellege:
A hibákat tárja fel és fesse le!
Gyűlésen a tag nem alhat, ásithat, —
Bírálja meg egyikük a másikat!

Épp ezért, ha egy-egy gyűlés közeleg:
Megy Krempelen Barabácshoz közelebb.
Misinkai, Vavrinyecz is összesúg.
Párocskákat mutat minden szobazug.

Súgja-búgja Barabácsnak Krempelen:
— A gyűlésen te foglalkozz énvelem,
Én pedig majd kritizállak tégedet.
A „kritika" ily formában élvezet!

Barabácsnak szeme csillog, — sejti már,
Késésekért nem éri őt semmi kár.
Krempelennek diktálja a szöveget,
Kritikában szóba róla mi jöhet:
— Mondd rám azt, hogy túlbuzgóság a hibám!
Úgy bírálj, hogy dicsérj inkább, szakikám!

— Viszonzásul, — mondja erre Krempelen —
Bírálatod rólam szintén ez legyen:
Krempelen az üzem legjobb embere!
Feje csupán szakügyekkel van tele.
Krempelen egy becsületes jellem és
Főgondja az üzem és a termelés!...

Így mos aztán az üzemben kéz kezet.
Elkészül a bírálat tervezet.
Misinkai ívpapírra írja ki:
— Ezt mondd rólam, Vavrinyecz, te hű szaki!
S Vavrinyecz egy rőfös cetlin adja át:
— Te meg rólam olvasd ezt a kritikát!

...S kritikából nem derül ki, hogy ki lóg.
A kritika mind szép, mint egy nekrológ.
Hallgatáshoz nem kell más, csak áhitat.
Ilyeneket tartalmaz a „vádirat":

„Csuvik szaktárs valóságos példakép.
Munkához lát azonnyomban, hogy belép"...
Azt már aztán nem mondja a kritika,
Hogy jó későn lép be Csuvik szakika.

Más: „Bilimbócz százaléka rengeteg!
Bilimbóczot dicsérnünk kell emberek"...
A „kritika" egy fődolgot kifelejt:
Mennyi e nagy százalékból a selejt?!

...Kedves szaktárs! E kis versbe betekints!
Az ilyen műkritikának helye nincs.
A kritika akkor jó, ha építő, —
A kritika akkor jó, ha építő.
Nem pedig ha altató és szépítő.
Igazságot elkendőzni semmi ok.
A hiba csak úgy javul, ha — nem titok!

K. TOTH LENKE

A két szomszédgyár

Ott, ahol az angyalföldi Meder-utca felett állandó fehéres felhő lebeg, ott, ahol úgy érzed, valaki torkonragadta a tüdődet és köhögésre ingerel, ott, ahol a legnagyobb nyárban is hőfödte tájnak tűnik a környék... ott a Darugyár!

— Nehogy azt higyjék, hogy ez a rengeteg kőpor a darugyártás előfeltétele — mondja Vas János elvtárs, munkavédelmi felelős — éppen ellenkezőleg. Az egyik legnagyobb ellenségünk. De... nem tudunk tenni ellene semmit. Szomszéd gyárunk, a Budapesti Ásványőrlő poroz be bennünket, éjjel, nappal...

Hát, ami igaz, az igaz. Olyan beporzást végez ez a kőgyár, hogy akármelyik agronómusnak becsületére válna. És pótbeporzás is van; ha a szél egy keveset elfúj a kőporból, már jön az utánpótlás. És a darugyáriak meg csak szívják és szidják. Reggelenként megnézik a szélkakast. „No, ma északnyugati szél van, a szerelő-térieknek nehéz kőpor-napjuk lesz — mondják. Ha viszont délnyugati szél keveredik, no akkor a gyártóműhely kapja a nagyobb adagot.

Rengeteg anyagi kárt is jelent ez a szállongó porfelhő. Ha egy tízméteres hídalkatrészt kezdünk festeni — panaszkodik Hazai elvtárs, a hídüzem alapszervi párttitkára — mire a mázoló a végére ér, kezdheti elölről. Mint légy a mézre, úgy jön a friss festésre a kőpor. Pedig már mindent megpróbáltunk. Írtunk a tiszti orvosnak, aki 1951. május 12-én visszaírta, hogy a kőgyár a jövő hónapban felszerel egy porelszívó berendezést! Ennek több, mint egy éve!

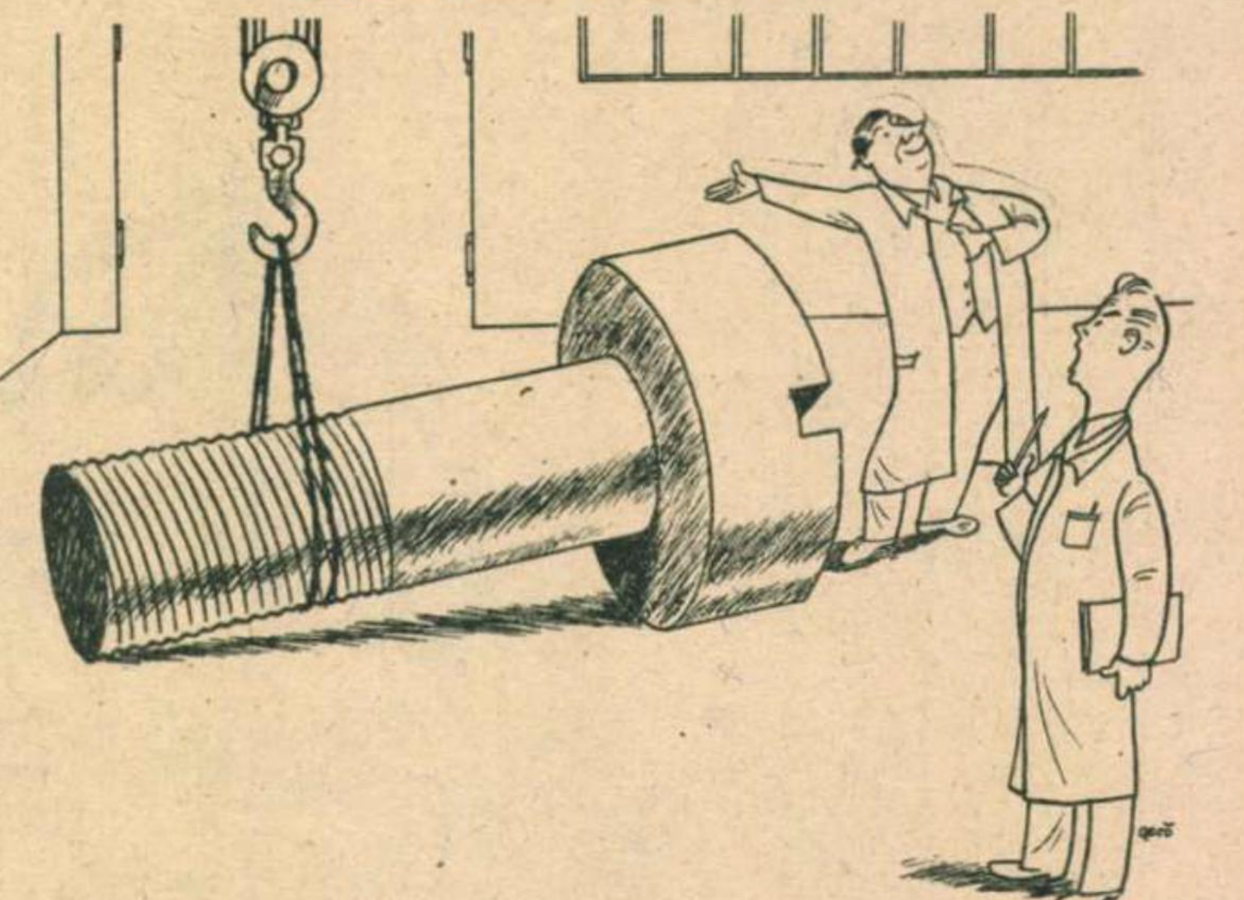
— Úgy látszik, mink vagyunk a porelszívó! — mondja mérgesen Zsoldos János, a sportkör vezetője.

A Budapesti Ásványőrlő is elismeri, hogy por az bizony van és ez az ő dolgozóinak sem tesz a legjobbat.

— Elköltözünk innen — mondja Fegyverneki elvtárs, a párttitkár, amikor megtaláljuk egymást a kőpor-ködben. — Persze, ebbe beletelhet egy év is... Sajnos, nehéz a dolog, mert egy porelszívó nagyon drága...

Úgy hisszük, hogy a Darugyár és a Budapesti Ásványőrlő többezer dolgozójának egészsége még sokkal drágább. Nem beszélve arról, hogy ha a gyár majd új helyre kerül, a porelszívó berendezés ott is nagyszerű szolgálatot tesz, hiszen egyetlen környéken sem szeretik az emberek, ha kőport hintenek a szemükbe, fülükbe, szájukba és tüdejükbe...

KIRAKATPOLITIKA

— Nézze igazgató elvtárs, az aprócsavar gyártását tonnára már sikerült teljesíteni, csak még a darabszám nem egyezik!

SZELÍDLELKŰ DURVA EMBER...

Facsiga Benőt új munkahelyén közvetlen felettese, az osztályvezető a következő keresetlen szavakkal fogadta:

— Na, maga fafejű tinó, végre megérkezett? Érezze jól magát kicsiny körünkben.

Facsiga a baráti figyelmességet hallva, rémülten csücsült le helyére s elkezdte a bérelszámolást. A mellette számológépet ráncigáló Sárika megnyugtatta, a kissé ijedt Facsigát:

— Ne ijedjen meg a kartárs. Szelidlelkű, durva ember az osztályvezető. A szíve arany, de a lábát figyelni kell, valamikor balszélső volt a Fradiban.

— Kuss! Ki óbégat? — dördült föl az osztályvezető acélos baritonja. — Azt akarjátok, hogy mindig üsselek benneteket?

— Mi csak... — akart mentegetőzni Facsiga.

— Kuss! — fejezete be a vitát az osztályvezető és megmutatta a muszkliját.

A déli ebédszünetben egy férfikolléga megnyugtatta Facsigát:

— Különben bájos lélek, engem már régen nem pofoz, s drága jó szüleim nevét is egyre ritkábban emlegeti.

Sárika beleszólt a beszélgetésbe: Mondtam a kartársnak, hogy szelídlelkű durva ember szegényke, nem tehet róla, hogy barbár, különben édes pofa, különösen, amikor udvarolgat.

Ebben a pillanatban jött a szelídlelkű durva ember, és utánozhatatlan mosollyal ajkán, bókot mondott Sárikának:

— Jól nézel ki, anya. De kiverem a szemed, ha délután nem stimmel a végösszeg.

— Angyali — mélázott el Sárika és olvadó mosollyal viszonozta a dícséretet. Határozottan rosszul esett neki, amikor Facsiga kizökkentette a hangulatából és mondta:

— Kedves Sárika, lenne szíves megmondani azt...

— Brrr... — rázkódott össze Sárika. Elviselhetetlen volt számára ez az ostoba udvariasság. Nemhogy azt mondta vola, mint az osztályvezető, hogy: — Hé öreg lány, figyelj ide, mert leverem a veséd.

Egy alkalommal a szelídlelkű durva ember azt mondta Facsigának:

— Maga sült ökör, beteg birka, továbbá vadszamár, mikor lesz kész a kimutatással?

— Pár perc mulva, — lehelte udvariasan Facsiga s esdekelve nézett az osztályvezetőre.

— Coki! — vakkantotta a szelídlelkű durva ember. — Ne jártassa a száját, mert beverem — s figyelmeztetőül megrázta bal öklét, míg a jobbjával a tintatartót emelgette

— Kikérem magamnak! — szájaskodott halk, ernyedt hangon Facsiga, de csak úgy félig az asztal alól.

— Mi? — bődült fel a szelídlelkű durva ember. — Velem pofázik? Jár a szája?...

Sárika, akit felháborított a viszszafeleselő Facsiga szemtelensége, felsikoltott:

— Vizet a főnök kartársnak!

De Facsigát már elkapta a gépszíj, s tovább makrancoskodott:

— Velem nem lehet így beszélni, ha százszor osztályvezető is valaki.

— Szemtelen! — lihegte a főnök dülledt szemmel és habosra vert szájjal. — Azt meri mondani, hogy vele nem lehet úgy beszélni!

— Nem, — makogta halkan Facsiga és várta, hogy mikor kapja a pofonokat.

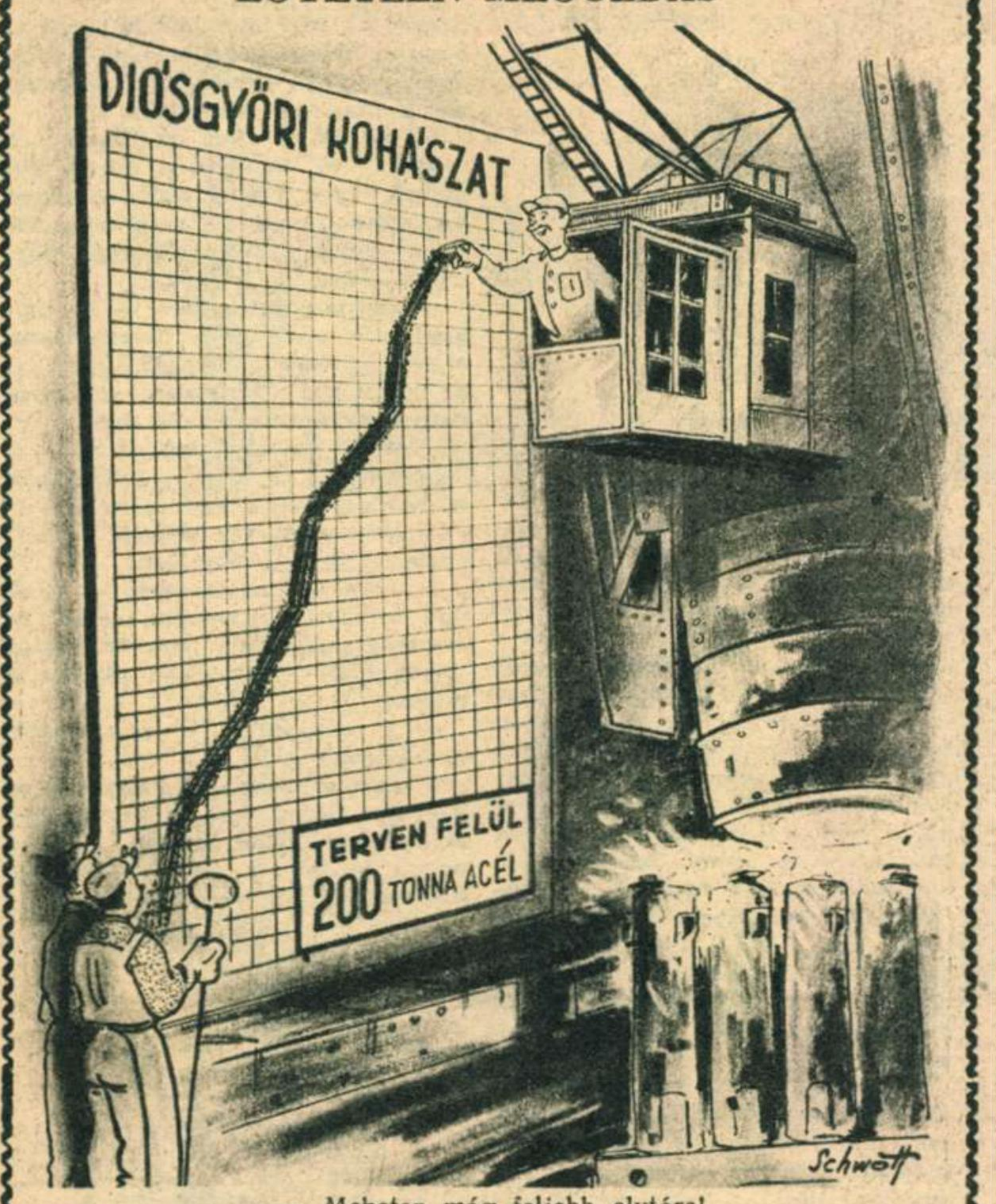
— Neem? — ájuldozott a szelídlelkű durva ember s levegőt kapkodva hörögte. — Velem durváskodik... Hát ez.. Hát ilyet... Édes istenem...

Sárika aggódva figyelte a jelenetet, majd szépen leültette a teljesen kimerült szelídlelkű durva embert, vizesborogatást rakott a szívére, brómot tömött a szájába és szelíd szóval csillapította a megkínzott osztályvezetőt. Végre magáhoztért a szelídlelkű durva ember s némileg csüggedten, de mégis aránylag élénken mondta az ápolónőnek:

— Most már menj a fenébe, mert úgy feneken billentelek, hogy hatot bukfencezel...

Nagy S. József

EGYETLEN MEGOLDÁS

— Mehetsz még feljebb elvtárs!

Gádor Béla

HAJDINÁK PROFILJA

1.

Egy szeles novemberi este ismerkedtem meg Hajdinák János vasesztergályossal a Rókus-kórház háta mögött. Itt sétálgattam fel és alá kitűnő barátommal Belényes Oszkárral, aki közel három órán át áradozott nekem Hajdinákról, megírandó drámája főhőséről. Leírta délceg külsejét, acélos jellemét és hosszasan részletezte családi körülményeit. Könnyekkel a szemében ecsetelte Hajdinák küzdelmes gyerekkorát, majd hangja izzó lelkesedésbe csapott át, amikor arról beszélt, hogyan bontakozott ki Hajdinák sokrétű jelleme a felszabadulás után.

— Hajdinák él! — mondta fanatizmustól átfűtött hangon. — Úgy él, mint te vagy én. Ott lakik nálam, a borotvámmal borotválkozik, a szappanommal mosdik. Egy éve tele van a lakásom Hajdinákkal. A feleségem már féltékenykedik, mert folyton róla beszélek... Nem tehetek róla, szeretem ezt az embert minden hibájával együtt, mert persze apró hibái vannak... Ő lesz az első élő vasesztergályos a magyar színpadon...

Kidüllesztette keskeny mellét és öklét haragosan megrázta a Gorkij-fasor felé:

— Egy Kossuth-díj van ebben a Hajdinákban! De legalább is egy József Attila!

2.

Két hónap mulva találkoztam ismét Belényessel. Arca időközben megnyúlt, tekintete réveteggé vált. Szórakozottan biccentett felém, majd amikor megállítottam, elmesélte, hogy darabját az egyik budapesti színház elfogadta. Már előleget is vett fel, a színház dramaturgiája a darabot egyhangúan remekműnek minősítette, mint ahogy az is. Néhány apróbb változtatást kívántak, ezen dolgozott mostanáig. Tegnap azután váratlanul közölték vele, hogy Hajdináknak nincs profilja.

— Hajdinák Jánosnak nincs profilja! — kiáltotta keserűen és szeméből ismét kicsapott a fanatizmus lángja. — Nem drámai jellem, azt mondják. Hajdinák, akit egy évig hordoztam a szívem alatt és akit úgy szeretek, mint tulajdon magzatomat! Nem írom át! Nem nyúlok hozzá!

Sovány öklét megrázta afelé a a kerület felé, ahol a színház áll:

— El a kezekkel Hajdinákról!

3.

— Bizonyos szempontból igazuk van — mondta Belényes hat hét mulva és bölcs mosollyal nézett rám. — Ugyanis a drámai konstrukció azt kívánja, hogy a konfliktus megerősítése végett Hajdinák a második felvonás elején egy súlyos tévedést kövessen el. Ez esetben viszont Hajdinákot át kell írni műszaki rajzolóra és nem veheti el Juditot, csak a harmadik végén...

— Te persze ebbe nem mentél bele...

— Már meg is csináltam. A dramaturgiai tanácsnak nagyon tetszett, csak egy kifogásuk van: Hajdinák Jánosnak nincs profilja. Azt mondják ez onnan van, hogy nem szeretem eléggé Hajdinákot.

— És te?

— Nem tudom. Lehet, hogy igazuk van... — mondta és fázósan megborzongott.

4.

Egy szép májusi este a Margitszigeten sétáltam és úgy vettem észre, mintha valaki egy fa mögé bújt volna előlem. Odamentem és megpillantottam Belényest. Zavarba jött, úgy tett, mintha rá akart volna gyujtani és a szél elől bujt volna a fa mögé. Érdeklődésemre földre sütötte szemét, és gyorsan hadarta:

— Hajdinákot átírtam nőre. Most már nem Jánosnak hívják, hanem Jankának, és szövőgyári munkásnő. A második felvonást kicseréltem a harmadikra, és írtam egy új első felvonást. De nem haragszol, sietnem kell, megbeszélésem van a dramaturggal...

5.

Alig tudtam megdöbbenésemet palástolni, amikor tegnapelőtt megpillantottam Belényest egy espressó terraszán. Az arca megsárgult, szeme alatt mély árkok húzódtak. Leültem mellé és hosszasan, részvéttel néztem eszelősen csillogó szemébe. Pupillái hirtelen kitágultak, és mint a vércse felvijjogott:

— Gyűlölöm Hajdinák Jankát! Megrontotta az életemet... Átkozott, gonosz bestia! Puszta kezemmel meg tudnám fojtani...

Egyszerre megmerevedett, és szeme kegyetlenül megvillant:

— Ez az! Megölöm. Ez a megoldás... Most már Janka úgysem szövőgyárban dolgozik, hanem ápolónő egy kórházban... Tetanuszt kap, meghal, kész. Nagy haldoklási jelenetben, a harmadik elején elmondja vőlegényének hol hibázta el az életét... Sűrített dráma. A felszabadulás óta most először fognak realista módon meghalni nyílt színpadon...

Felugrott, csupa láng lett és lobogás. Öklét megrázta mind a négy világtáj felé:

— Átírom az egészet! Ebben a Hajdinák Jankában egy Kossuth-díj van. De legalábbis egy József Attila.

Amerikai földrajz

Vizsgára készült az atlantai gimnázium harmadik osztálya. A fiúk izgatottan zsibongtak. A földrajzvizsga volt az első, mielőtt a tanár bejön, még gyorsan kikérdezték egymást.

— Mit tudsz Olaszországról? — kérdezte Tom Smith Dick Johnsontól.

— Nem sokat — röhögött Dick. — Az apám ott ezredes, tegnap levelet kaptunk tőle, azt írja, hogy Ridgway fogadtatására kivezényelt egy tengerészgyalogezredet és belelövetett a tüntető olaszokba. Ennél többet nem tudok.

— Én többet is tudok — mondta büszkén Carruthers. — Az olaszok híres festők. Az én apám tábornok a megszálló hadseregben és rengeteg szép képet küld haza. Az egyikről azt írta, hogy ha pénzért vette volna, százezer dollárba is belekerült volna.

Hugh Fenton izgatottan lapozgatta a könyvét.

— Beszéljetek Franciaországról, arról nem tudok egy szót se.

— Az én apám diplomata — szólt közbe Jim Rawlings. — A mult héten tárgyalt a francia miniszterekkel és becsukatott három gyárat, mert konkurrenciát csinálnak a mieinknek.

Hugh Fenton ezt felírta egy cédulára.

— Mondjál egy pár francia folyót is — kérte Rawlingst.

— Loire, Themze, Po — mondta folyékonyan Rawlings, akinek az apja diplomata volt.

A fiúk elismeréssel néztek rá.

— Koreáról mit tudtok? — kérdezte Fred Cummings.

— Korea Ázsiában van — mondta szabatosan Bud Griffith — és azt írja onnan az apám, aki őrnagy, hogy neki nem tetszik az az ország, mert nem hagyják magukat elfoglalni.

— Beszéljünk most Kelet-Európáról — mondta Dan Rogers.

A fiúk tanácstalanul néztek egymásra. Bob Carruthers törte meg a csendet.

— Arról nem tudunk semmit — mondta — mert ott egyikünknek sincs az apja...

Az Állami Népi Együttes nagy sikere KÍNÁBAN

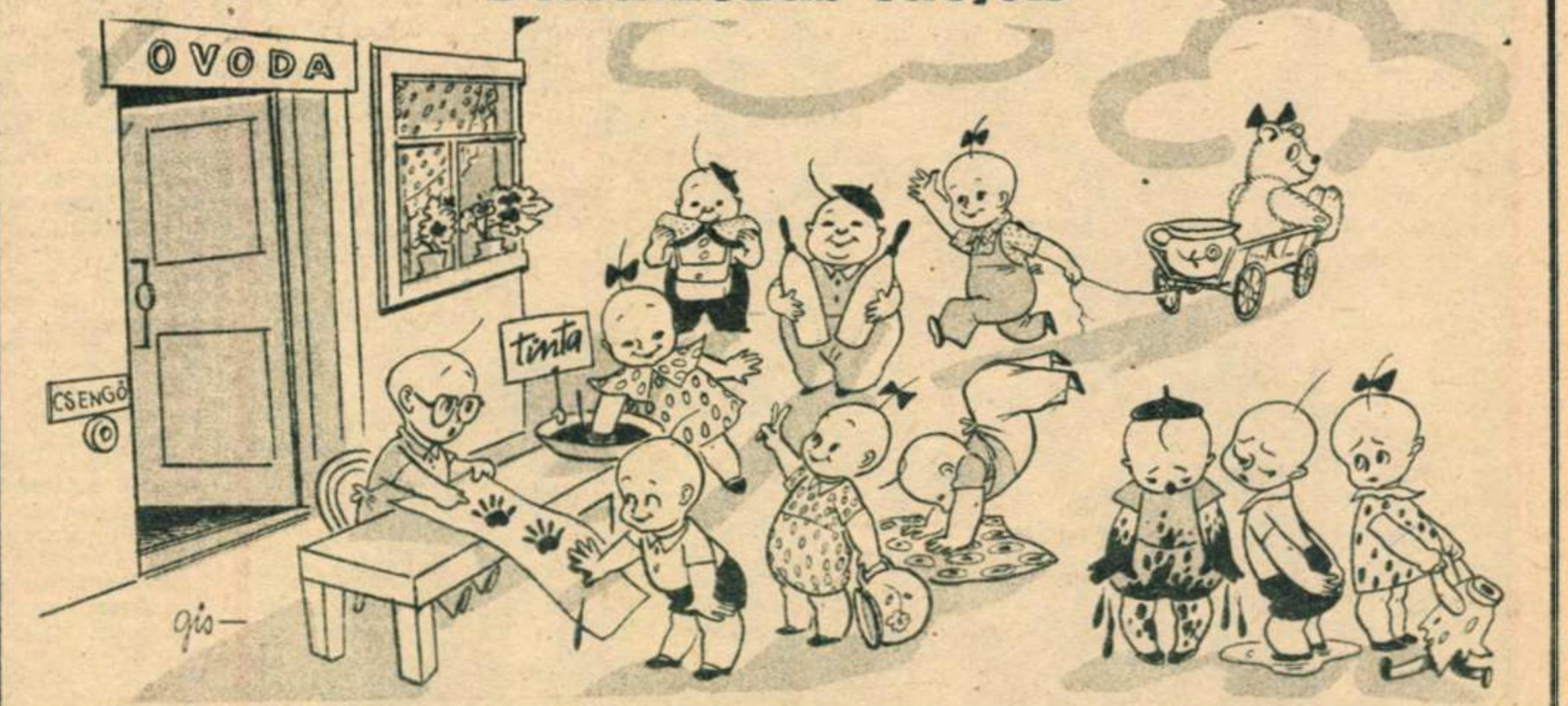
A pekingieknek legjobban ez a tánc tetszett: az üveges.
(Mallász Gittának,
az Együttes Kínában járt tervezőjének rajza
a Ludas Matyi részére)

A párizsi rendőrségen

— Nem fog feltűnni, hogy hiányzik az a 30.000 frank, amit kiloptunk Duclos aktatáskájából?
— Mennyit nyomhat súlyban 30.000 frank?
— Körülbelül öt dekát.
— Jó, akkor majd beteszünk helyette az aktatáskába még öt deka hamis bizonyítékot.

Beiratkozás idején

A legifijabbak két csoportja: akik már óvodaképesek, és akiknek még fejlődniök kell.

Jöhet a jó termés, tiszta a magtár!

Egy kis rajziskola

Kedves olvasóinkat megtanítjuk arra, hogyan lehet néhány vonással a legkülönbözőbb arckifejezéseket elővarázsolni. Modellünk: egy rossz szemináriumi hallgató.

TÖPRENG, hogyan hozhatja be két nap alatt azt, amit egész évben elmulasztott a szemináriumon.

DERÜS, mert reméli, hogy hozzá kerül az az egyetlen kérdés, amit tud.

MOSOLYOG, mert a legnehezebb kérdést a szomszédja kapta.

NEVET, mert az rossz feleletet adott.

SZOMORÚ, mert ugyanarra a kérdésre ő sem tudott felelni.

FÖLÉNYES arcot vág, hogy a szemináriumvezető azt higyje: alaposan felkészült.

KIVÁNCSI, hogy ez a trükk beválik-e?

ALSZIK, mert azt hiszi, hogy több kérdésre már nem kell felelnie.

DÜHÖS mindenkire, mert kiderült, hogy nem tanult. Ahelyett, hogy sajátmagára lenne dühös, mert nem tanult!

Ha egyszer nem olvasták, az más . . .

Mikor először szemetszúrt a dolog a „Gyapjú"-ban, a Magyar Finomszövetgyár üzemi lapjában, csak úgy tovább lapoztam. Mikor másodszor is olvastam a dolgot a „Gyapjú"-ban, már a fejem csóváltam, de amikor a harmadik lapban is megtaláltam a témát, elhatároztam, hogy elmegyek és megnézem azt az összerakóműhelyt. Hát miféle műhely lehet az, amelyik hétről hétre, hónapról hónapra szó nélkül tűri, hogy az üzemi lap hasábjain kipellengérezzék, hogy „az összerakóműhelyben nagy a rendetlenség", meg, hogy „az összerakóműhelyben elképesztő a tisztaság hiánya" . . . az összerakóműhely így, az összerakóműhely úgy, meg miegymás . . .

Hát ezért mentem el megnézni . . . de csak a műhelyajtóig. Mert, ugyebár, az embernek — pláne, aki a tisztaságot szereti — mégis csak van egy kis ízlése . . .

A műhelyajtóban éppen egy csinos fiatal leány jött velem szembe.

— Elvtársnő — szólítottam meg —, hát hogy lehet az, hogy ebben a műhelyben ilyen nagy a . . . izé . . . szóval a tisztaság hiánya? Hiszen az üzemi lap már többször is megírta, hogy az összerakóműhelyben — hogy úgy mondjam — nem igen érvényesül a tisztasági mozgalom.

— Az lehet, hogy az üzemi lap megírta — válaszol a csinos elvtársnő nyugodtan — azonban vegye tudomásul, hogy mi nem olvasunk üzemi lapot. Csak a rajzokat nézegetjük néha.

— Az más — mondtam. — Ha egyszer nem olvassák az üzemi lapot, akkor valóban honnan tudnák . . . És kabátomat leporolva, megnyugodva elindultam a kapu felé.

„Hát ha egyszer nem olvassák a „Gyapjú"-t, az más" — morogtam magamban még a kapu alatt is.

— Nekem szól az elvtárs? — kérdezte a portás a kapuban.

— Nem! — válaszoltam. — Csak úgy magamban mondom, hogy az összerakóműhelyben nem olvassák a „Gyapjú"-t. Azért olyan piszkos a műhely.

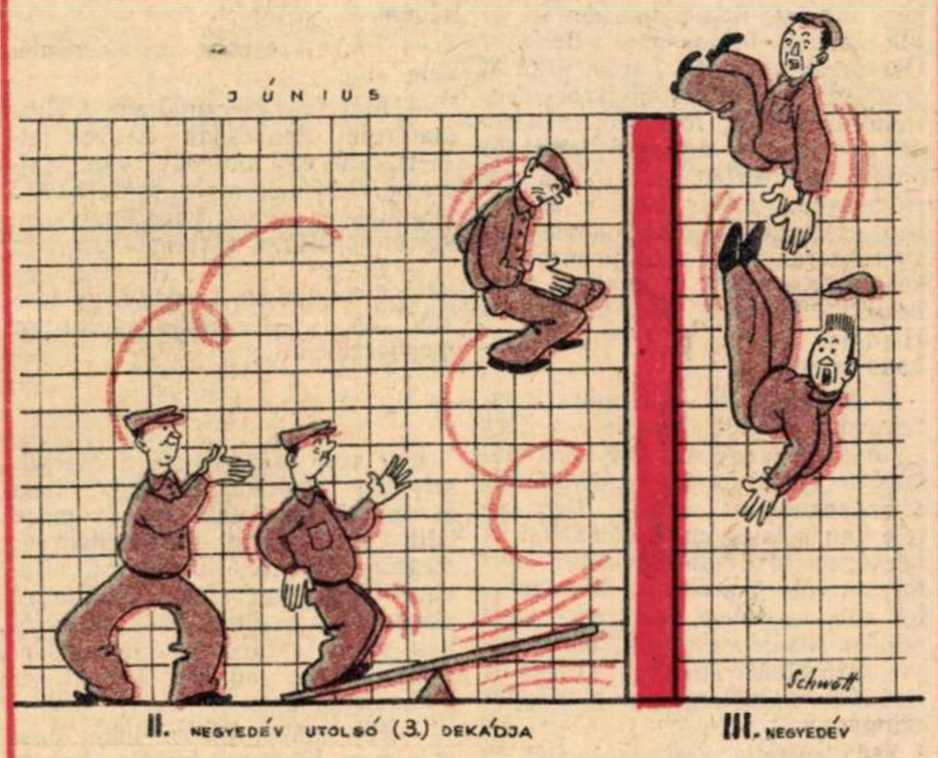
— A „Gyapjú"-t — csodálkozott el a portás. — Mi az?

— Az üzemi lap — válaszoltam és gyorsan kifordultam a kapun. Egy szempillantás alatt láttam, hogy a portásfülkében is sok a szemét. Nem csoda, ők sem olvassák . . .

Horváth Mihály.

VANNAK VÁLLALATOK

ahol az utolsó dekádra hatalmasan nekilendülnek, hogy pótolják a mulasztásokat, amint az ábra mutatja és aztán . . . Hogy aztán mi történik, azt szintén mutatja az ábra . . .

A klerikális reakció glóriája

Hogyan készül a hámozott burgonya?

Ha néhány hónappal ezelőtt szegezik mellemnek ezt a kérdést, minden bizonnyal határozott hangon kérem ki szellemi képességeim ilyméretű lebecsülését.

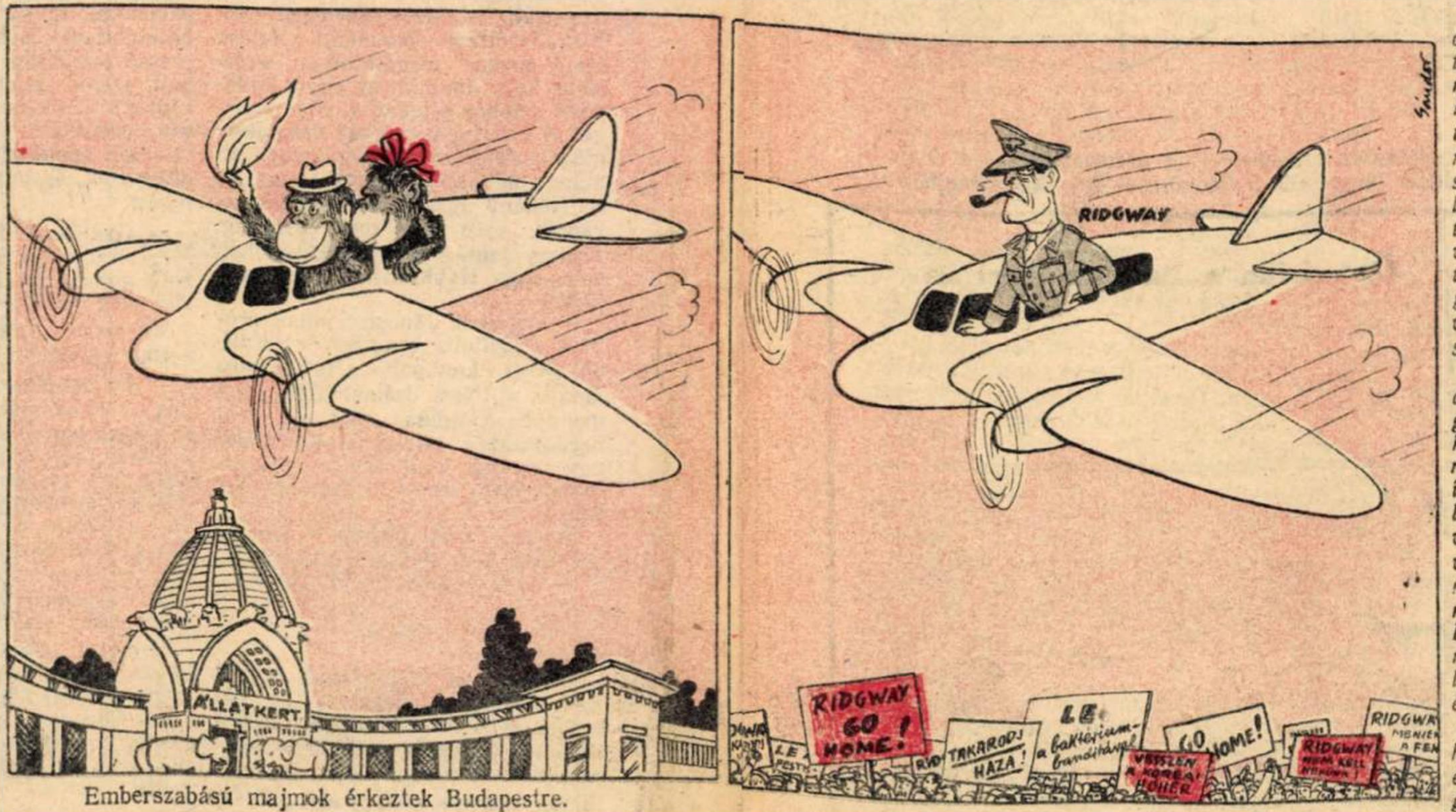
A háziasszony vesz egy konyhakést, megfeni a vájdling szélén, aztán a vájdlingban lévő vízből kiszed egy újburgonyát, azt balkezébe veszi és a késsel vakargatja. Amikor úgy találja, hogy elégszer szúrt bele az ujjába és a krumplin még elegendő, immár soha le nem vakarható héjmaradvány van, akkor a krumpli hámozottnak nyilvánítható!

Ezt mondtam volna el, ha néhány hónappal ezelőtt megkérdik tőlem, hogyan készül a hámozott krumpli! De most . . . Most már egészen más a helyzet. Most már tudom, hogy a hámozott krumpli úgy készül, hogy egy gépbe beleöntenek egy kosár újkrumplit, amelyre állandóan folyik a víz. A gépben homorú, érdes kő forog, a krumplit a vízáram ide-oda kergeti, és közben, anélkül, hogy észrevenné, a kő ledörzsöli róla a héját, de teljesen, minden rajtahagyott héjmaradék nélkül. Így viszik azután a Közértekbe, ahonnan mint az asszonyok egyik új áldása kerül a lábasokba.

Ha tehát valaki megkérdi: hogyan készül a hámozott krumpli, ne vágjunk fölényes arcot, mint én tettem, hanem gondoljunk arra, hogy a technika korában élünk és a krumpli hámozásához ma már nem kell se háziasszony, se konyhakés, se késfenés a vájdlingszélen . . . Egyelőre homorú és érdes kő még kell hozzá, de csak addig, amíg valaki ki nem találja, hogyan lehet a krumplit mindjárt hámozva termelni.

va.

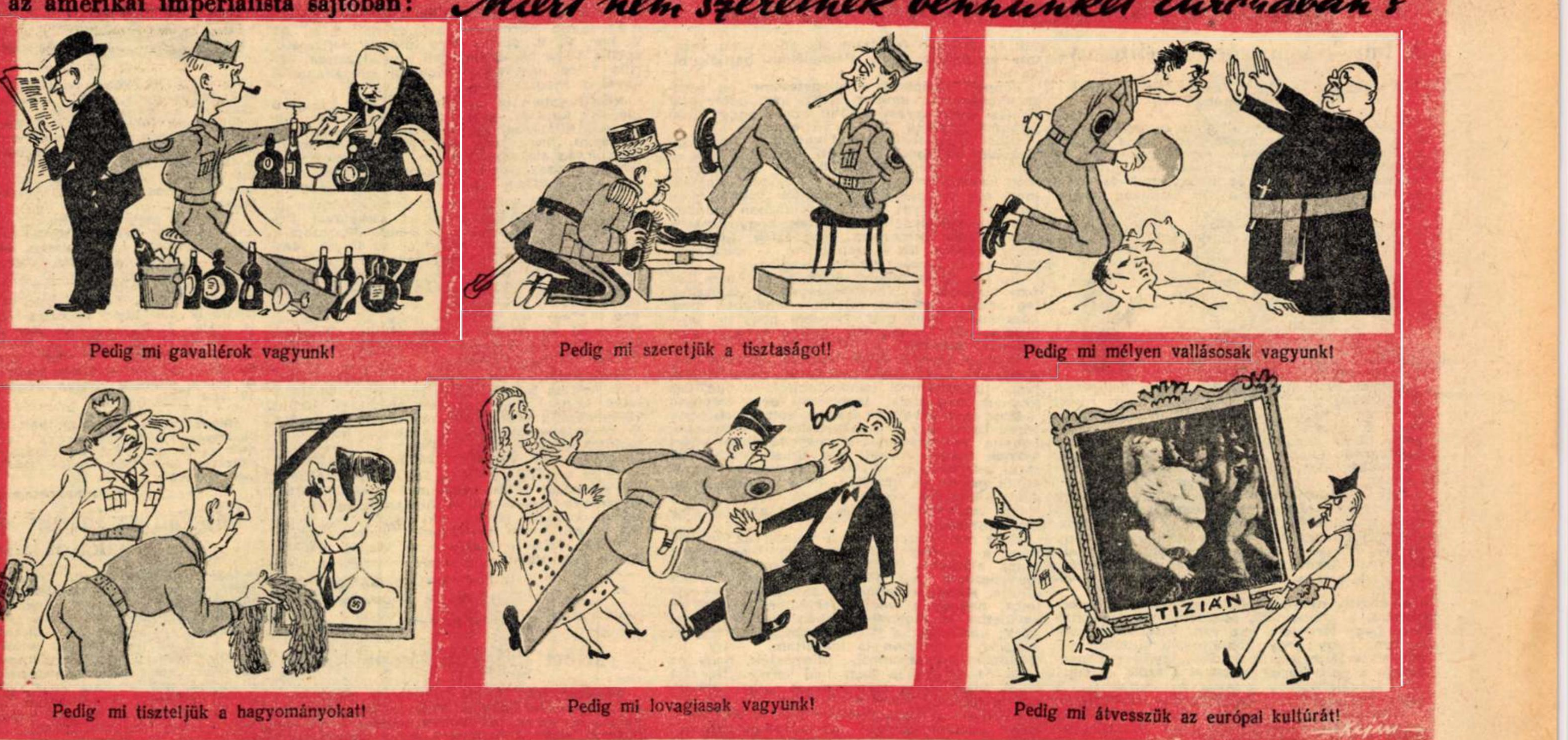
Képek a nemzetközi légiforgalomról

Emberszabású majmok érkeztek Budapestre.

Emberszabású gyilkos érkezett Rómába.

Egyre többször merül fel a kérdés az amerikai imperialista sajtóban: **Miért nem szeretnek bennünket Európában?**

Pedig mi gavallérok vagyunk!

Pedig mi szeretjük a tisztaságot!

Pedig mi mélyen vallásosak vagyunk!

Pedig mi tiszteljük a hagyományokat!

Pedig mi lovagiasak vagyunk!

Pedig mi átvesszük az európai kultúrát!

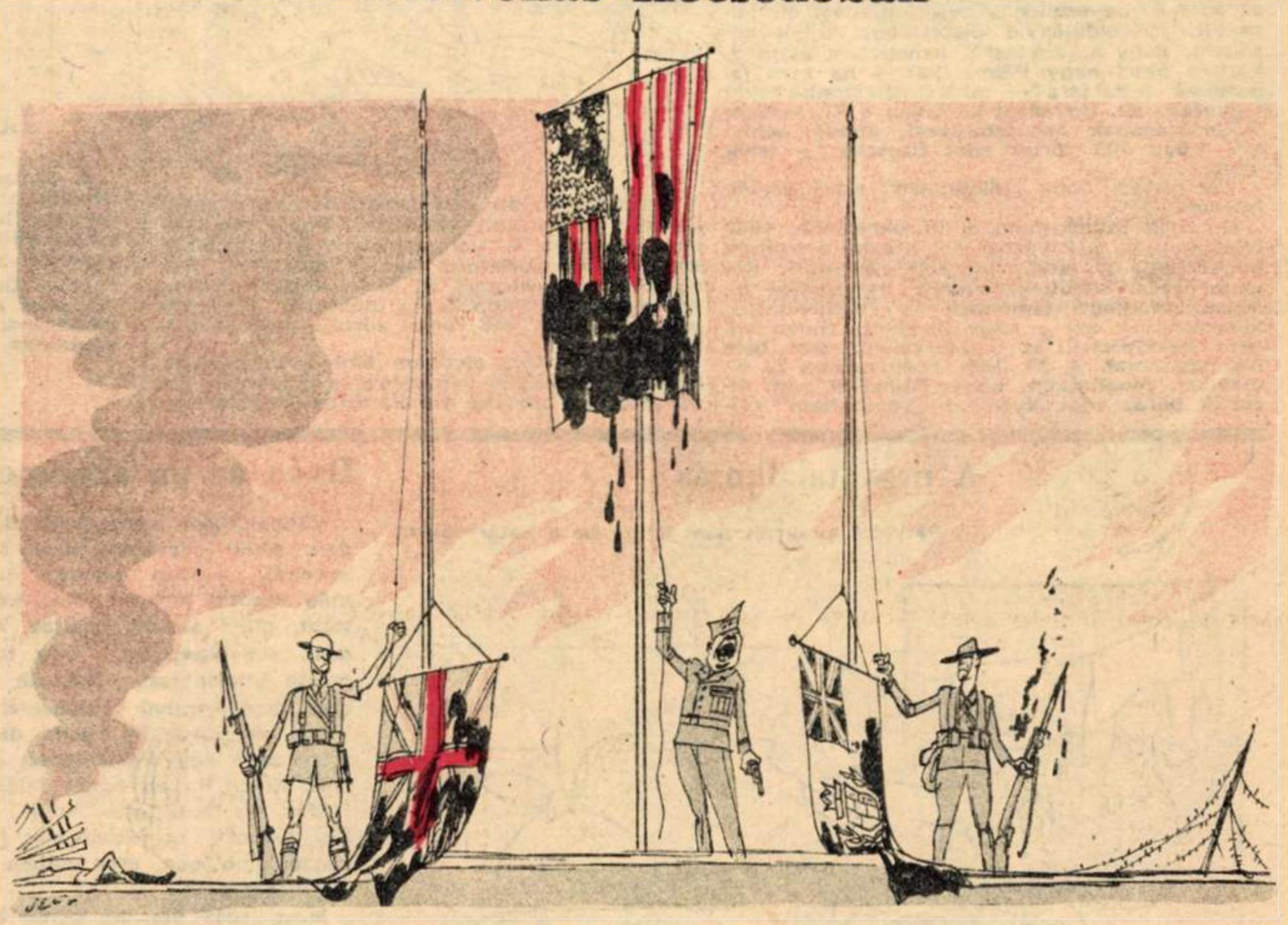
Akik Madridban áldják egymást

Spellman: Hát te miért áldasz meg engem, Franco fiam, hiszen te nem vagy pap?

Franco: De én is fasiszta vagyok!

Zászlófelvonás Kocsedóban

Boatner: Fel lehet húzni az angol és a kanadai zászlót, azok is be vannak már mocskolva!

Úri Murray-muri

Egy Murray nevű amerikai ezredes a római Bar Paganoban mulatott. Az ilyen mulatásnak rendszerint az a vége, hogy a főpincér hozza a számlát, a vendég fizet, és távozik; kivéve, ha a vendég amerikai katonatiszt egy megszállt országban. Mert Murray fizetés helyett leütötte a főpincért, felborította az asztalokat és székekkel verte a vendégeket; csak ezután távozott. A főpincér tíz napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett, a vitéz (fegyvertelen főpincérekkel szemben vitéz) amerikai ezredestől.

Murraynak ez a murija igazi amerikai úri muri volt, whiskyvel, ginnel, knockouttal és széklábakkal, ahogyan az az amerikai emberiesség nagykönyvében elő van írva. Murray csak ezredes volt: ő leütötte a főpincért és széklábbal verte a vendégeket. Mit csinált volna a Bar Paganoban egy még magasabb rangú, amerikai kultúrával még jobban átitatott tiszt? Egy amerikai tábornok pisztolyt rántott volna, ha kifizetendő számlával gyalázzák meg amerikai tiszt és gentleman voltát.

Szerencséjük az olaszoknak, hogy nem Ridgway mulatott ottan és nem tőle kérték a számla összegét, mert ő pestisbombát hajított volna közéjük.

AMERIKAI KATONÁK Nyugat-Németországban

Nyugatnémet rendőrök: Sajnáljuk kisasszony, semmit sem tehetünk az ön érdekében! A keretszerződés értelmében ugyanis a megszálló amerikai katonáknak joguk van hosszabb vagy rövidebb akciókat végrehajtani!

(Berliner Zeitung)

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

A bürokrácia csúcsteljesítménye

(A Fővárosi, a II., V., és XI. Ker. Tanács figyelmébe.)

1945-ben kezdődött... Mint budapesti kertész, egyik kezdeményezője és tagja voltam a Budapesti Földigénylő Bizottságnak. A Bizottság tagjai csak akkor kaphattak juttatást, ha már minden igénylőt kielégitettek és automatikusan megszüntek a bizottság tagjai lenni.

Engem 1946 őszén vidéki állásba helyeztek. A bizottság tagjai úgy határoztak, hogy mivel már nem vagyok tag, juttatásban részesülhetek. A határozatot 1947 tavaszán kaptam meg. Ebből megtudtam, hogy a XI. kerületi gazdagréti dülőben szőlőgyümölcsöst kaptam. Indokolás: nős vagyok, családos, okleveles kertész.

Még 1947-ben közöltem a bizottsággal, hogy a telket nem tudom majd megművelni, hiszen vidéken dolgozom. Kértem, hogy vegyék vissza a juttatást. Azt a választ kaptam, hogy várjak, hiszen Budapestre helyezhetnek és akkor foglalkozhatom a szőlővel. Megigérték, hogy addig is gondoskodnak a föld megműveléséről.

Egyizben nyáron feljöttem Pestre és megnéztem, a „földemet". Megdöbbenve tapasztaltam, hogy térdigérő gaz van rajta. Arra gondoltam, hogy „egy kommunista juttatott újgazda" szőleje nem maradhat igy, ezért megbiztam a Solty-kertépitő céget a szőlő kétszeri kapálásával. Borsos számlát nyujtottak be. A termésből azonban egy fürt szőlőt sem láttam.

1948-ban is vidéken maradtam. Feleségem ugyan Pesten lakott, de nagy elfoglaltsága miatt ő sem foglalkozhatott a szőlővel. Ezért már 1947 nyarán művelésre és használatra adta át a szőlőt két jelentkezőnek, Plézer Istvánnak és Pálmai Jánosnak. 1948-ban is az ő gondjaikra biztuk a szőlőt. Megigérték, hogy az adót és az esetleges beszolgáltatást ők teljesitik. A Földigénylő Bizottsággal újból közöltem, hogy a juttatásról lemondtam és megkértem őket, hogy Pálmaiékat — ha nem jogosultak juttatásra — mint kishaszonbérlőket jegyezzék be. Ugyanezt közöltem a XI. kerület elöljáróságának adóosztályával, ahová behivtak, hogy 203 forint adót fizessek a telek után.

Azt hittem, hogy „földügyem" ezzel végleg lezárult.

De nem számitottam a bürokráciára. 1949 február 4-én a Fővárosi Földhivatal értesitett, hogy 2805 öl szőlőt juttatott részemre. Két napot azzal töltöttem, hogy rendezzem az ügyet. „Végleg". Elmentem a Földhivatalba, kikerestettem azt a nagy könyvet, ahova engem bejegyeztek és sajátkezűleg irtam bele lemondásomat. A XI. ker. adóhivatalba is elmentem. Megtudtam, hogy Pálmaiék nem fizették be az adót. Nyomban „bevasaltam" rajtuk és csekken feladtam. Az adóhivatal vezetője megigérte, hogy Pálmaiékon hajtják be az adót.

Könnyű elképzelni meglepetésemet és bosszankodásomat, amikor a XI. ker. adóhivatal fizetési meghagyást küldött azzal, hogy juttatásomra fizessek 232 forint előleget.

Újból megjelentem a hivatalban, ismét elmondtam az egész históriát. Irásban kérték — beküldtem. 1950 január 28-án — vesztemre — még köszönőlevelet is irtam az adóhivatalnak, mert egy nappal előbb közölték velem, hogy lezárták az ügyet. 1950 márciusában azonban igéretük ellenére intőt küldtek, hogy fizessek 270 forintot Bementem, megnézték, közölték, hogy tévedés. Na — gondoltam, — most már békében hagynak. Persze tévedtem.

Április 28-án megbirságoltak. Ok: nem tettem bélyeget a „fellebbezésemre". Valószinűleg arról a levélről volt szó, amelyben megköszöntem, hogy már békében hagytak. Úgylátszik, erre a dicsérő levélre kellett volna bélyeget tennem.

Másnap, április 29-én végzést kézbesitettek, amelyben a XI. ker. adóhivatal megállapitja, hogy juttatásomról lemondtam és a két éve kivetett megváltási árból egy évet töröltek.

Most már hivatalos irásom volt arról, hogy lemondtam. Egy kicsit furdalta az oldalamat, hogyha lemondásomat elismerték, akkor mért kérnek mégis egyévi megváltási árat? Tisztázni akartam az ügyet. A hivatalban igazat adtak nekem és közölték, hogy az ügy gyorsabb elintézése végett fizessek egyévi 20 forintos használati dijat és akkor az ügy végleg elintéződik.

Most már nagyon edzett voltam és tudtam, hogy a „végleg" elintézett ügy egyáltalán nincs elintézve. Vártam, hogy mi jön. Terménybeadási lap jött. Az V. ker. tanács küldte. Kétségbeesetten rohantam az V. kerületbe, nehogy a vész átterjedjen még a II. kerületbe is. Ugyanis közben átköltözködtem az V. kerületből a II. kerületbe.

Az V. kerületben is igazoltam, hogy lemondtam juttatásomról. Elismerték, hogy az 1950—51-es évekre nem kell terménybeadást teljesitenem — ha már évekkel előbb lemondtam a földről.

Most jön a java. Október 7-én a XI. kerületből adóivet küldtek. Az adóivből megtudtam, hogy 116 forintot töröltek ugyan a juttatottak előlege megterhelésből, de még mindig tartozom 232 forinttal

November 16-án este aznap délelőttre szóló „meghivó" érkezett cimemre Ebből megtudtam, hogy az V. ker. tanács végrhajtóbizottsága vetésterületeimet akarja összeirni. Dühömben nem mentem el, 28-án idézőt kaptam, december 27-én intést. Az utóbbit a XI. kerülettől. Az intés 348 forint sürgős megfizetéséről szólt.

Most már meg akartam ölni a bürokrácia hétfejű sárkányát. Elmentem a Fővárosi Tanácshoz és hosszas munka után előkotortam az 1948-as és 1949-es nagykönyveket, amelyekben benne volt lemondásom. Megkértem a Tanácsot, hogy értesitse az összes kerületi tanácsokat, hogy nincs földem.

Ez újabb bürokrácia-lavinát inditott el. Az V. ker. V. B. április 9-re földadó befizetése, április 10-re pedig ingatlan megállapitása, április 11-re ugyancsak ingatlan megállapitása ügyében megidézett.

Nem mentem el. Április 24-re már „szigorú idézést" kaptam. Száz forint pénzbirságot helyeztek kilátásba. Az idézésen szószerint azt olvastam, hogy meg nem jelenés 100 forint pénzbirság alá esik. Vártam, hogy estére megjelenik a száz forint pénzbirság és rámparancsol, hogy essem alá, de nem történt semmi.

Május 19-én megjelent a hadszintéren a II. kerületi tanács. Egyszerre két cédulával. Felkértek, hogy jelenjek meg náluk. Megtudtam, hogy az V. kerület „tette" át az ügyet. Másnap megállapitották, hogy tévedésről van szó és megigérték, hogy többé nem zaklatnak.

Azóta ismét eltelt egy év. Közben megkaptam az 1951. évi adóivet, 590 forintról. Olyan vad méreg volt bennem, hogy a hivatalban nyomban elismerték a tévedést és kijelentették, hogy 22 forinttal lezárhatom az ügyet. Persze ismét „végleg".

Befizettem. Télen egy kis nyugtom volt. Idén, május 5-én azonban megint az V. kerületbe hivtak. Nem mentem el. Erre június 13-án cimzés nélkül, alig olvasható, alá se irt, le se bélyegzett cédulán közölték, hogy száz forintra megbüntettek. Megjelent a XI. ker. adócsoport is és valamiért 20 forintot követelt.

És ez igy fog menni az idők végtelenségéig. De nemcsak rólam van szó! Sokat jártam ügyemben (céltalanul) a hivatalokban és sok olyan dolgozót láttam, aki ugyanúgy vergődik a bürokrata sárkányok karmai között, mint én. Talán a Ludas most végleg megszabadit földemtől...

MAGOS GÁBOR,
II., Vörös Hadsereg-útja 48.

Miért drágább Csepelen?

Péküzemeink kitűnő minőségű süteményeket hoznak forgalomba. Foszlós, izes a fonottkalács is. Az V. kerületben mindig 4 forintot fizetnek ezért a kalácsért, de a csepeli nagy Közértben ugyanilyen minőségű és ugyanilyen nagyságú süteményért 5 forintot kértek. Miért drágább egy forinttal a XXI. kerületben az, ami az V. kerületben csak négy forint.

VÁRHEGYI GÁBORNÉ,
Csepeli Autógyár dolgozója.

Ludas Matyi elintézte

A Ludas Matyi közölte Antal Józsefné Ofotért-panaszát. A székesfehérvári Ofotért-bolt április 26-án kapta meg az üveget és csak május 19-én továbbitotta a rendelőhöz. A bolt vezetőjét ezért felelősségre vonják.

Bakó Oszkár rendelésével kapcsolatban a vizsgálat megállapitotta, hogy az Ofotért nem hibás, mert a vállalat a rendelést azonnal továbbitotta.

BELKERESKEDELMI MINISZTÉRIUM
sajtócsoport.

ÚSZNAK a tintában

Az Á. E. K. egyik vizsgálata során megállapitotta, hogy a XI. ker. tanács Oktatási osztálya a Minisztertanács takarékossági határozatának figyelmen kivül hagyásával a kerület általános iskolái részére múlt év szeptember havában költségvetésünknek nem erre a célra szolgáló összegéből 10,9 hektoliter tintát vásárolt 17.400 Ft-ért. Ezzel a kerület összes általános iskoláinak többévi szükségletét fedezte.

Ezekután megnéztük három iskolában, hogy mit csináltak ezzel a tintainvázióval. A Bartók Béla-út 27. sz. általános iskola 120 litert kapott és abból az egész évben csak 10 litert használt fel. Igy a kezdő készletével együtt ez év május 31-én még 112,5 liter tinta felett rendelkezett. A Fehérvári-út 10. sz. általános iskola is 120 litert kapott a vásárolt tintából és május 31-én még 76,5 liter volt a készlete. A Váli-út 1. sz. általános fiúiskola a kapott 124 liter tintából 54 litert átcserélt krétára és abból a kerület többi iskoláinak is jutott. A csere ellenére május végén még mindig 47 liter tinta maradt.

•

Helyes lenne, ha a XI. ker. Tanács oktatási osztályát kioktatnák arra, hogy tintából is megárt a sok. Ezt az igazságot büntetésből százszor le kellene velük iratni. Természetesen tintával...

Baj van az inárcsi sarkantyús kakasokkal

Inárcson nem veszik át a Barneváll bevásárlói a sarkantyús kakasokat. Azzal adják vissza, hogy a hegyes sarkantyú azt jelenti: a kakas vén, nem alkalmas beadásra.

Azokat a sarkantyús kakasokat, amelyeknek kicsi és nem hegyes a sarkantyújuk, átveszik. Könnyű elképzelni, hogy mennyi veszekedés van a kakasbeadásnál. Nehéz megállapitani, hol a határvonal, mikor kicsi és és mikor nagy a sarkantyú. Még több vita van a sarkantyú hegyével kapcsolatban. A beadó mindig azt állitja, hogy nem is olyan hegyes az a sarkantyú.

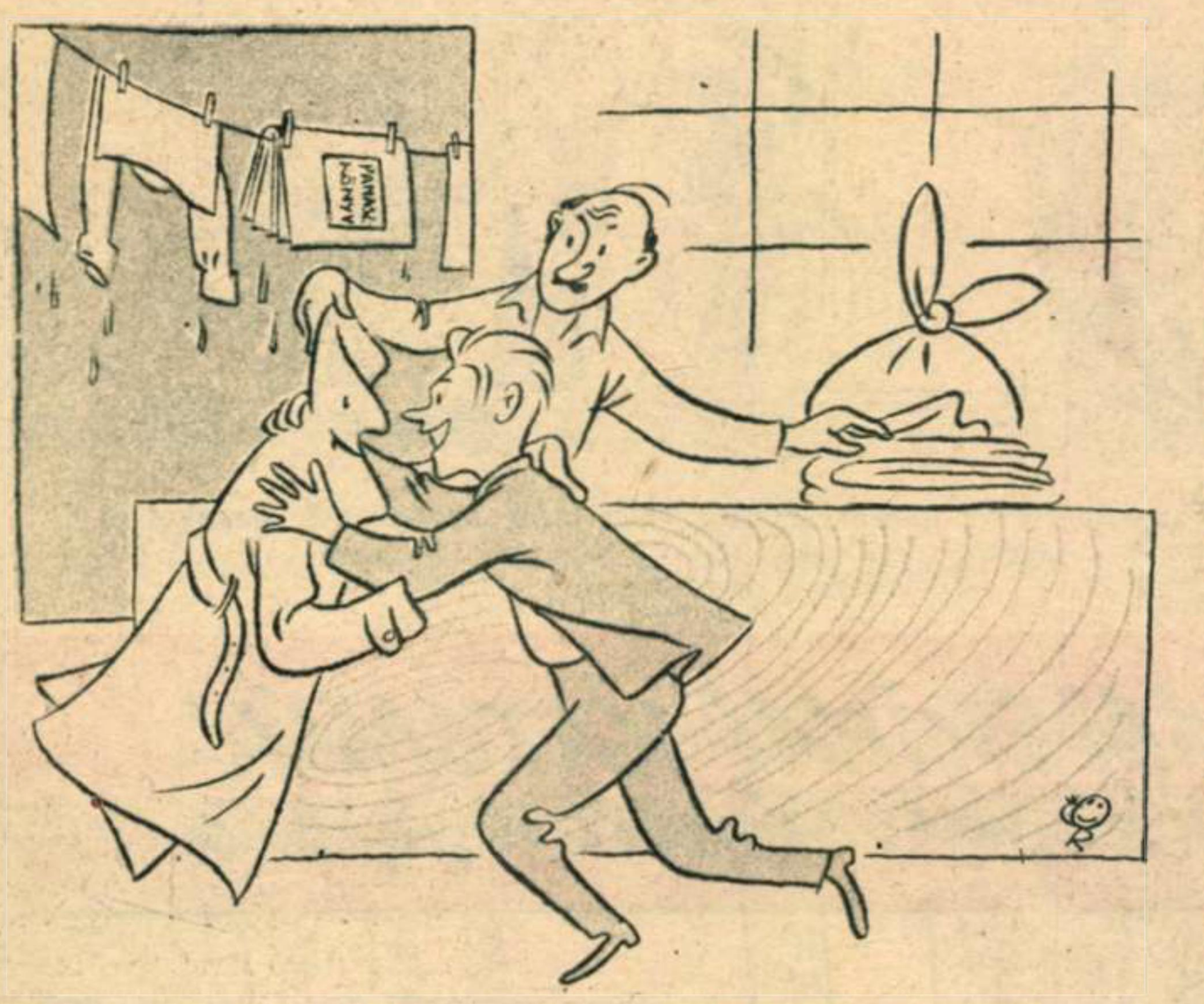
Helyes lenne, ha a kakasokat megtanitanák beszélni úgy, mint a papagájokat és akkor mindegyik bemondhatná az életkorát. Nem lenne semmi veszekedés. Az se lenne rossz, ha a sarkantyús kakasokat alkalmatlansági bizonyitvánnyal látnák el, mert gyakran megtörténik, hogy az inárcsi kakasokat a piacon eladják, a vevők pedig más községben beszolgáltatják. Ugyanis nem mindenütt adják vissza a bevásárlók a hegyes sarkantyújú kakasokat.

Egyes községekben már alaposan kitanulták a bevásárlók módszereit, ezért fejlett kozmetikai tudományukkal megpatkolják a kakasokat és leszerelik róluk a sarkantyút. Ezzel a fiatalitó eljárással sikerül megtéveszteniök a túlszigorú Barnevál-bevásárlókat. Az inárcsiak azonban becsületesek, nem szedik le a sarkantyúkat, de szeretnék, ha az amúgy is lemaradt baromfibeadásuk teljesitését nem akadályozná meg a szigorú felvásárló. Reméljük, hogy a Ludas cikke nyomán a Barnevál hozzájárul baromfibeadási tervünk teljesitéséhez.

INÁRCS KÖZSÉG PARASZTJAI

A nagy találkozás

(A Patyolat gyakran nem tartja be a határidőket.)

— Szervusz öregem, ezer éve nem láttalak!

Ilyen az én szerencsém

Vannak, akik pénzt találnak a járdán. Akik idősebbek, azok találtak koronát, később pengőt találtak, még később forintot. Meg kétforintosat, mint azelőtt találtak kétpengőst, sőt ötpengőst. Úgy találnak máma ötforintosat, Kossuth Lajos szép dombormüvű arcképével.

Hát én, drágáim, soha de soha még csak egy húszfillérest se leltem. Nem. Ha én pénzt találtam a földön, az kétfilléres volt, vagyis egy krajcár. Ez fátum volt rajtam, végzet volt, igen, erre voltam itélve: kétfilléresre.

Most, 1946 óta, ha pénzt találok, akkor tiz fillért találok. Egy szép kis sápadt tizfillérest. Hiszen ez is ér valamit.

Mondom, ez igy megy évek óta; keserű mosoly jelenik meg az arcomon, ha megpillantom a járdán, vagy a villamos-megállónál azon a dagadt betonrészen a tizfillérest, az én tizfilléresemet. Nem sajnálom azt az utast aki elejtette, nem érzi meg azt a pici kis veszteséget: magamat sajnálom, a szerencsés megtalálót. Elsóhajtom mindig magamba, hogy ilyen az én szerencsém.

Ilyen volt és ilyen marad mindörökre. Mindig tiz fillér árú.

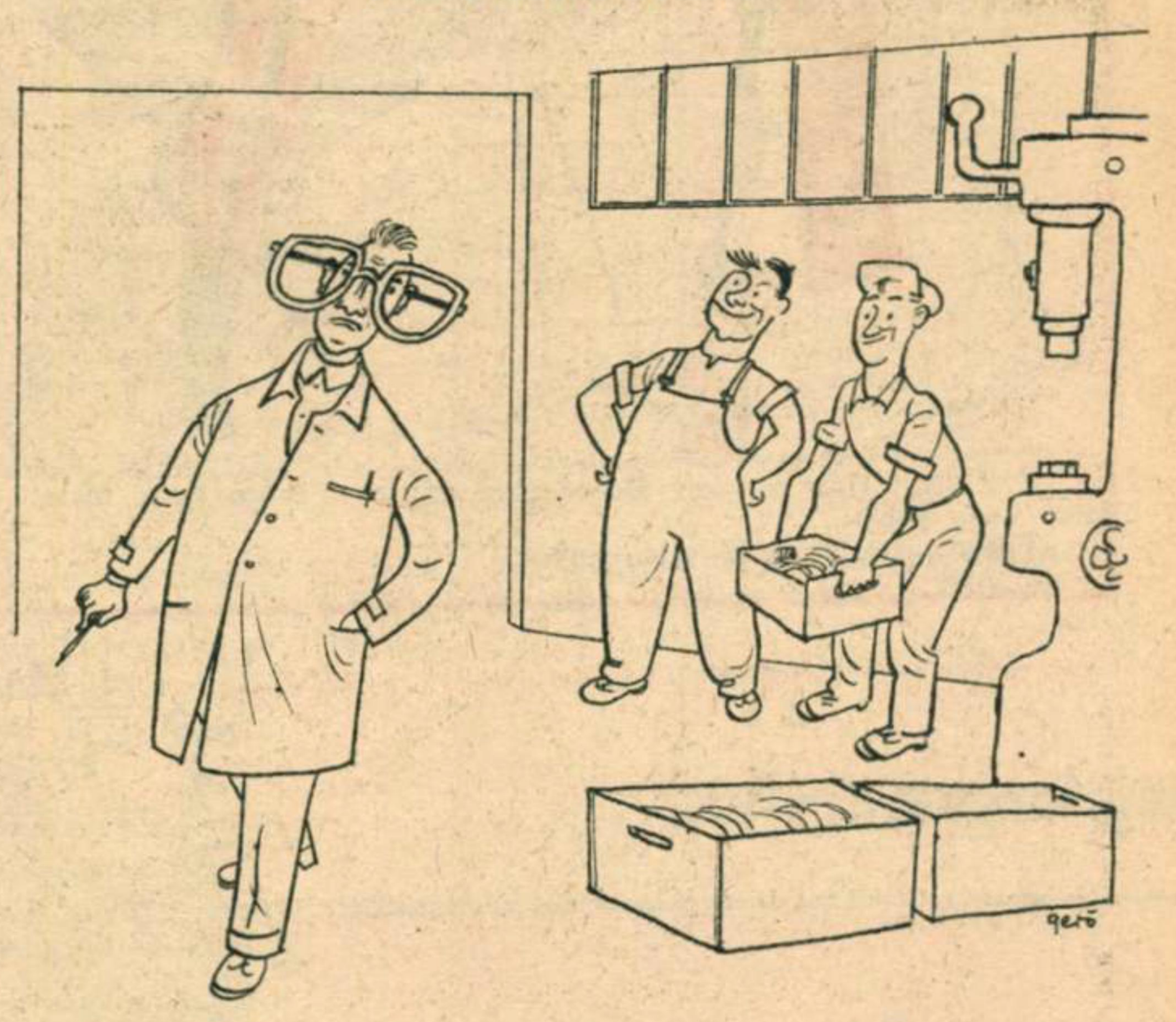
De nem.

Megtört a jég.

A héten egy ötfillérest találtam.

SZÉP ERNŐ

NEM MEGOLDÁS!

— Miért hord ekkora szemüveget az üzemvezető?
— Megbirálták, hogy szűk a látóköre és igy akarja tágitani...

Életből ellesve . . .

Ha nem nyomják — folyik.

Ha nyomják — spriccel.

Ludas Matyi

Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ

A kiadásért felel:
a Lapkiadó Vállalat igazgatója
Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9-11.
Telefon: 222-271, 221-293.
Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt 9—11
Telefon: 221-285

Hirdetési osztály:
VII., Lenin-körút 9—11.
Telefon: 221—285.

Terjeszti: Posta Központi Hirlap Iroda O. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-022, 180-850.

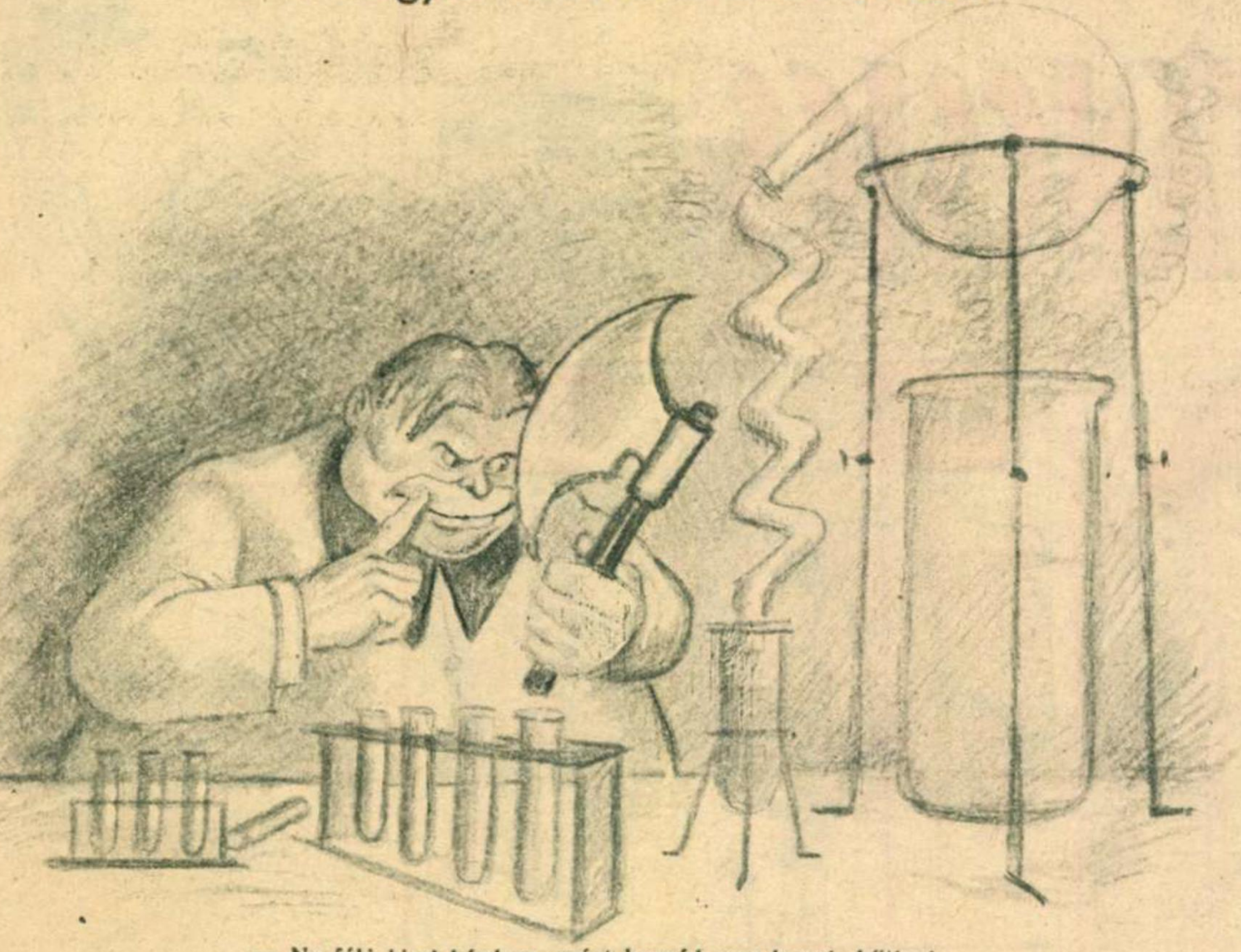
Budapesti Szikra Nyomda,
V., Honvéd-utca 10
Felelős vezető: Radnóti Károly

Önkritika a Balaton partján

— Ez a Balaton olyan, akár a termelésünk otthon a gyárban...
— Hogyhogy?
— Hullámzik egy műszak alatt!

Tito vegyibombákkal kísérletezik

— Ne félj kicsi bárdom, azért hozzád sem leszek hűtlen!

CILINDER

A császár ideges volt. A Burgban este sokáig tartott az értekezlet és ráadásul a felesége is megszidta aggkori kicsapongásai miatt. Dühében nem köszönt vissza a pénzügyminiszternek, pedig tartozott neki ötvenezer forinttal.

A főkomornyik már várta a császárt. A Quentzer Testvérek csász. kir. udv. kalapgyárusok által elkészített új cilindert akarta átadni Őfelségének. A Quentzer Testvérek régi udvari kalapgyárosok voltak. Ők készítették az egész udvar részére a fejfedőket. Egy ilyen udvari kalapüzem testvérek között felért egy hitbizománnyal, nem beszélve az ingyen udvari lakásról, udvari világításról.

A komornyik átnyujtotta a cilindert és a császár felpróbálta. A cilinder kicsi volt. A császárt majdnem megütötte a guta, de belátta, hogy neki még uralkodnia kell és ezért eltekintett ettől. Ellenben a cilindert a komornyik fejéhez vágta. Ezzel az ügy elintéződött. A komornyik évekig viselte a császári ajándékot, mikor azonban megkopott, elajándékozta egy hivatalnok ismerősének, aki Pest városában körmölt. Az ismerős áhitattal hordta a császári fejet látott cilindert.

Szállitak az évek és a császz. kir. udv. szállitók egy szép napon nem cilinder, hanem hadianyagszállitással kezdtek foglalkozni. A hivatalnok pedig az üdv. szállitók jóvoltából valahol a Doberdón örökre elkallódott. Ezután a cilindert egy zenész birtokolta, aki szerette a feltűnést és a cilinder révén ezt sikerült is elérnie. Tőle a cilinder egy józsefvárosi henteshez került, aki elnöke volt a Csupaszív asztaltársaságnak. A csupaszívesek jelmezbált rendeztek és az elnök cilinderben jelent meg a bálon. A mulatság végén a cilindert kisorsolták és egy öregasszony nyerte meg, aki másnap eladta a Teleki-téren, mert özvegységével összeegyeztethetetlennek tartotta a cilinder megtartását.

Ismét múltak az évek. A császz. kir. udv. szállitók egész udvarukkal rugalmasan elhagyták az ország területét. A cilindert egy koldus vette meg, aki egy ideig abban gyüjtötte a létfenntartásához szükséges javakat. A válság azonban a koldust elsodorta (dolgozni kényszerült) és a cilinder egy kulákhoz került, aki egy fél kiló szalonnát adott érte. Később viszont a kulákot sodorta el a feketézés és a rendőrségre került, ahol három évet adtak érte. A cilinder egy ideig madárijesztő volt, majd egy kultúrcsoport szerezte meg. Ezután rejtélyes módon felkerült Pestre egy kalapkészitőhöz és onnan a Fővárosi Nagy Cirkuszba, ahol kipofozták, felfrissitették, hogy új funkcióját be tudja tölteni. Egyik népszerű bohócunk viseli a porondon. Egy emberöltő telt el, amig a cilinder a császár fejéről a bohóc fejére került. Jelenlegi gazdáját Dundinak hivják, aki szintén udvari ember. Udvarban nevelkedett. Egy pesti bérház udvarában. A cilinder most tölti be igazi hivatását Dundi fején — nevetnek rajta. S erre Dundi büszkébb, mint Quentzer Testvérek voltak Őfenségére.

Sz. Gy.

Boldizsár Iván:

KUTYAKOMÉDIA

A kutyákat évente hatóságilag be kell oltani Ezt a kutyák szerencsére nem tudják és ezért nem félnek tőle, viszont tudják gazdáik, azaz pontosabban az ebtartók, akik is egy héttel előtte már szurkolnak. Mint kezdő ebtartó meglehetős izgalommal vonultam fel a tetthelyre, jobb zsebemben három szem nyugtatónak szánt mokkacukorral, balzsebemben pedig azzal a zsírpapírba burkolt szalámihéj-gyüjteménnyel, amelyet gyermekem egy hét óta készít elő a fájdalmas aktusra.

A II. kerületi tanács előzékenységét dícséri, hogy a hegyen lakó ebtartók részére, a kies Zöldmál egyik udvarán rendezett be átmeneti eboltó-állomást. Kutyám, mely ebtartójának költői lelkületét tükröztetve, Szellő névre hallgat, már egy jó futamodásnyira az oltóhelytől megszimatolta a jelenlevő kutyasokadalom szagát és nekiiramodott, hogy ő is köztük lehessen. Érkezésünk így nem volt éppen méltóságteljes: elől futott az eb (huszonkét kiló), utána az ebtartó (kilencven kiló). Nem baj, legalább MHK-zom is, — gondoltam — de önelégültségemért rögtön büntetést kaptam. Kutyám, mire utolértem, már „harapd, ahol érd"-mérkőzést folytatott egy fokszondorral (ebnem-tartók részére: elől fokszi, hátul komondor). A kutyák csendben viaskodtak, de a fokszondor gazdája nyomban élénk csaholásba kezdett: „Maga brutális alak, magának nem való kutya! Miért nem vigyáz arra a szegény állatra?" Mikor megfordultam, mint Chaplin az „Aranyláz"-ban, hogy magam mögött keressem a „brutális alakot", körülfogtak ebtartó-társaim és kórusban lehordtak, mert a kutyát nem pórázon vezettem fel.

Maga az oltás körülbelül öttized másodpercig tart. Az ezt megelőző hatósági szertartás is dícséretreméltóan bürokráciamentes volt. Kár, hogy a tanács kiküldött képviselői bizonyos önkínzó lelkületről tettek tanubizonyságot, mert kiválasztották a környéken az egyetlen olyan tíz négyzetméternyi területet, amelyen még cserje sem volt. Egyébként szép árnyas eperfák mulattak a hőgutával viaskodó ebeken, ebtartókon, eboltókon és ebiktatókon. Ezek lehettek együtt vagy százan, ebből a fele eb. Mondom, hogy kezdő vagyok ebben a szakmában, mert úgy képzeltem, hogy a kutyák morogni, vicsorogni és ugatni fognak, az ember alig hallja majd a szavát. A kutyák kétségkívül vakkantottak egyet-egyet, egyébként megadóan várták sorsukat. Az ebtartók azonban, akik e művelet közben ebadóalanyokká avanzsáltak, nem viselkedtek jól a póráz másik végén.

„Hé, fiatalember, — mordult rá Krepulák bácsi, a nyugalmazott erdőőr egy tizenegy éves fiatalemberre — miért üti maga a térdét az én kutyám szájához?!" „Nem félek én tőle, bácsi kérem, ismerem én a kutyát, nem harap!" — mondta a fiú. Az erdőőr felhorkant: „Ki beszél itt magáról? A kutya elveszti szimatát, ha az orrát ütögetik. Takarodjon odébb, amíg finom vagyok!"

Sebesztáné a Belső Zöldmáli-útról nagyon felháborodott, amikor az állatorvos felszólította, mutassa be Tigris nevezetű ebét, amelyet házőrzőnek jelentett be. Némi kutatás után előkerült Tigris az asztal alól. Jellegzetes házőrző állat volt: nagysága az öthetes macskáé, faja rattler. Sebesztáné esküdözött, hogy őrzi a házat (így 120 helyett csak 12 forint az ebadó!) és nagyon jól ugat éjjel. „De kegyed időnként segít neki..." — hangzott az ebtartói tömkelegből, amire Sebesztáné bebizonyította, hogy ami a vauvauzást illeti, pótol egy komondort is. „Persze, a száz forintot az államtól megspórolná, de .." ekkor befogtam Szellő fülét, mert még csak hároméves és amiket ezután hallott az oltásra váró kutyák gazdáitól, az még egy tiszteletben megőszült tizenöt éves rendőrkutyának is sok volna. Miután a várakozók még kétszer összeszidtak, mert sorbaálltam, háromszor, mert nem álltam sorba, Szellő megkapta az oltást, én az igazolványt és leléphettünk. A veszekedés hangjait jó száz méterre utánunk hozta a szél. A környék kutyái ezt a jelenetet maguk között valószínűleg „emberkomédiának" nevezik.

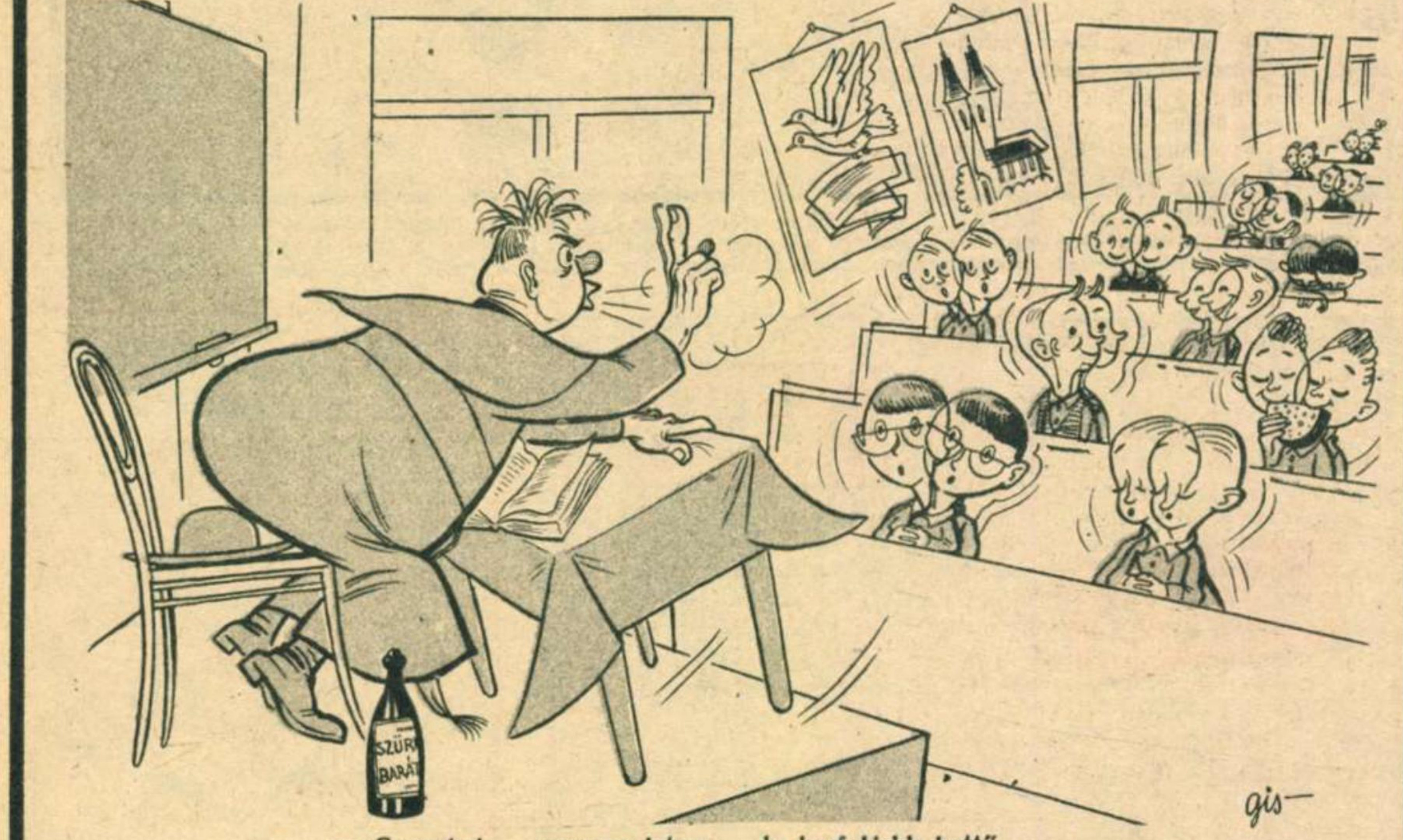
Aki a virágot szereti . . .

és azt hiszi, hogy az autóbuszt csak az ő szállítására tartják üzemben.

HITTANÓRA *Jászkiséren*

„Hinár András jászkiséri pap részegen dülöngéli végig a tanítást."
(Újsághír.)

— Gyerekek... egy az isten .. de legfeljebb kettő...

A gyerek kérdez

Kovács János már öt évvel ezelőtt elkezdett panaszkodni a fiára. Janika ugyanis kíváncsi természetű gyerek.

— Rettenetes ezzel a gyerekkel — panaszkodott öt évvel ezelőtt Kovács a kollégáinak. — Folyton mindenféle lehetetlen dolgokat kérdez tőlem. Azt kérdi: apu, mennyi tizenöt? Meg apu, mi van messzebb, a Rákóczi-út vagy karácsony?

Az ember azt hinné, hogy Janika serdülésével Kovács János apai gondjai csökkentek; az ember azonban téved.

— Rettenetes ezzel a gyerekkel! — panaszkodott mostanában is Kovács a kollégáinak. — Egy percig nem hagy élni, folyton mindenféléket kérdez. Hát hallottatok már ilyet?

— Hallottunk — felelték a többi apák. — És miket kérdez?

Kovács elgondolkozott, aztán megvakarta a fületövét.

— Mindenféléket — mondta. — És ha nem felelek neki, azt hiszi, hogy nem tudom. Tegnap például azt kérdezte, hogy ki írta a Ruszlán és Ludmilát és hogy mikor találták fel a rádiót. Hát hallottatok már ilyet?

— Hallottunk — mondták felhős homlokkal a többiek.

Másnap azzal jött be Kovács:

— Az a gyerek kikerget a világból a lehetetlen kérdéseivel! Tegnap azt kérdezte tőlem, hogy mi a különbség a második és a harmadik típusú termelőcsoport között.

— Te panaszkodol? — legyintett keserűen Szabó. — Mit csinálnál, ha olyan gyereked volna, mint nekem? Az ma reggel azt kérdezte tőlem, hogy hol van Pakisztán.

— Megmondtad neki?

— Megmondtam neki, hogy sietek, hagyjon békében. Erre azt mondta az a kölyök, hogy igen apu, mert te se tudod. Hát hallottatok már ilyet?

— Hallottunk — volt a komoly válasz.

Annál csodálatosabb volt, hogy két hét óta Kovács panaszait minthaelvágták volna. Szabó ma reggel nem állhatta tovább, odament Kovácshoz:

— Mi van a Janikával? Már nem gyötörnek az örökös kérdései?

— Már nem.

— Ne mondd! Megverted?

— Nem. Beiratkoztam a könyvtárba.

Gergely Miklós

Könyveim átvizsgálása alkalmából . . .

Országszerte sok százezer ember sok millió könyvet forgat. Öregek és ifjak, műkedvelők és hivatásos könyvtárosok intézményesen is tanulják a könyv megbecsülését. A könyv és a könyvtár nagy karriert csinált.

Mint a legszerényebb magánkönyvtár tulajdonosa hosszú esztendők tapasztalataiból azt a tanulságot vontam le, hogy a könyvnek nem a tűzvész az igazi ellensége, nem a rágcsáló egér és nem is ostrom, hanem a kölcsönkérő jóbarát. Már zsengekoromban rájöttem, hogy az emberek elviszik a könyvet, de nem hozzák vissza. Ez ellen először kezdetleges eszközökkel hadakoztam. Ex librist csináltattam és minden példányba beleírtam: „Bors Barnabás tulajdona". A kölcsönkérők hahotázva kiradírozták a szöveget és a könyvet elajándékozták.

Egyre vásároltam a könyveket és a könyvtáram egyre fogyott. Erre drasztikus eszközhöz folyamodtam. Könyvszekrényem fölé halálfejes táblát függesztettem:

„VIGYÁZAT! KÖNYVEIM CIANNÁL VANNAK ÁTITATVA!"

Nem használt. Belépett egy nő gázálarcban és kölcsönkérte Gorkij összes műveit. Soha nem hozta vissza.

Mindezt azért meséltem el, hogy az olvasó jobban megértse azt a döbbenetes meglepetést, ami tegnap ért. Két héttel ezelőtt meglátogatott egy barátom és minden tiltakozásom ellenére magával vitte Móricz Zsigmond „Hét krajcár" című művének egy féltve őrzött és alaposan megviselt példányát. A könyvtől érzékeny búcsút vettem. Barátom tegnap ismét megjelent és hanyag mozdulattal átnyujtott egy barnakötéses elegáns könyvet.

— Mi ez? — kérdeztem.

— A Hét krajcár. Már majdnem szétment. Gondoltam, nem hozom vissza ilyen állapotban, kár volna érte. Beköttettem...

— Igazán kedves figyelem tőled.. Rendelkezzél a könyvtárammal Annyi könyvet vigyél olvasni, amennyit akarsz...

És mint igazi könyvrajongó hozzátettem:

— Lehetőleg a fűzött példányokat...

(s. a.)

Ludas Matyi A KŐRÖSHEGYI TÁNCSICS termelőszövetkezeti csoportban

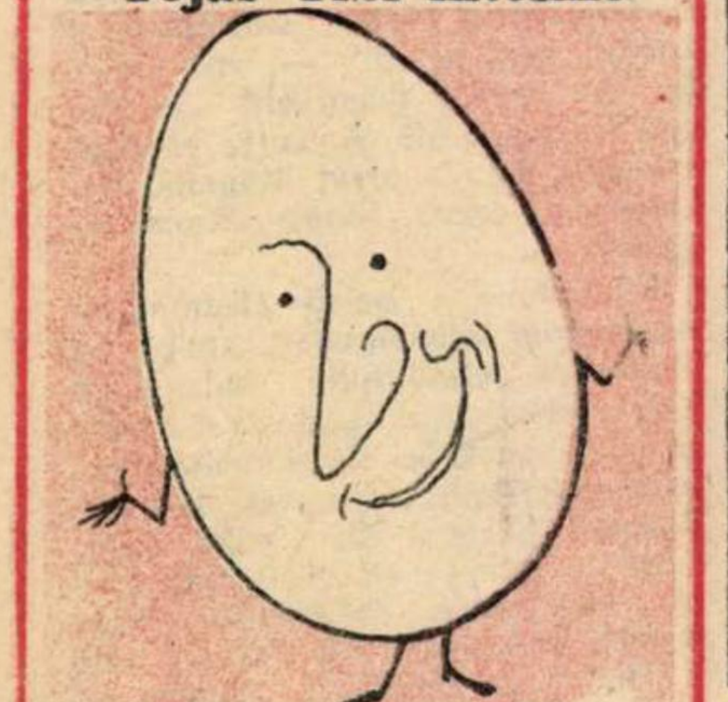

Komlódi Sándor, a tszcs elnöke. Amióta ő az elnök, azóta úgy megy a munka, mint a karikacsapás, csak meg kell nézni a tagok munkakönyvét.

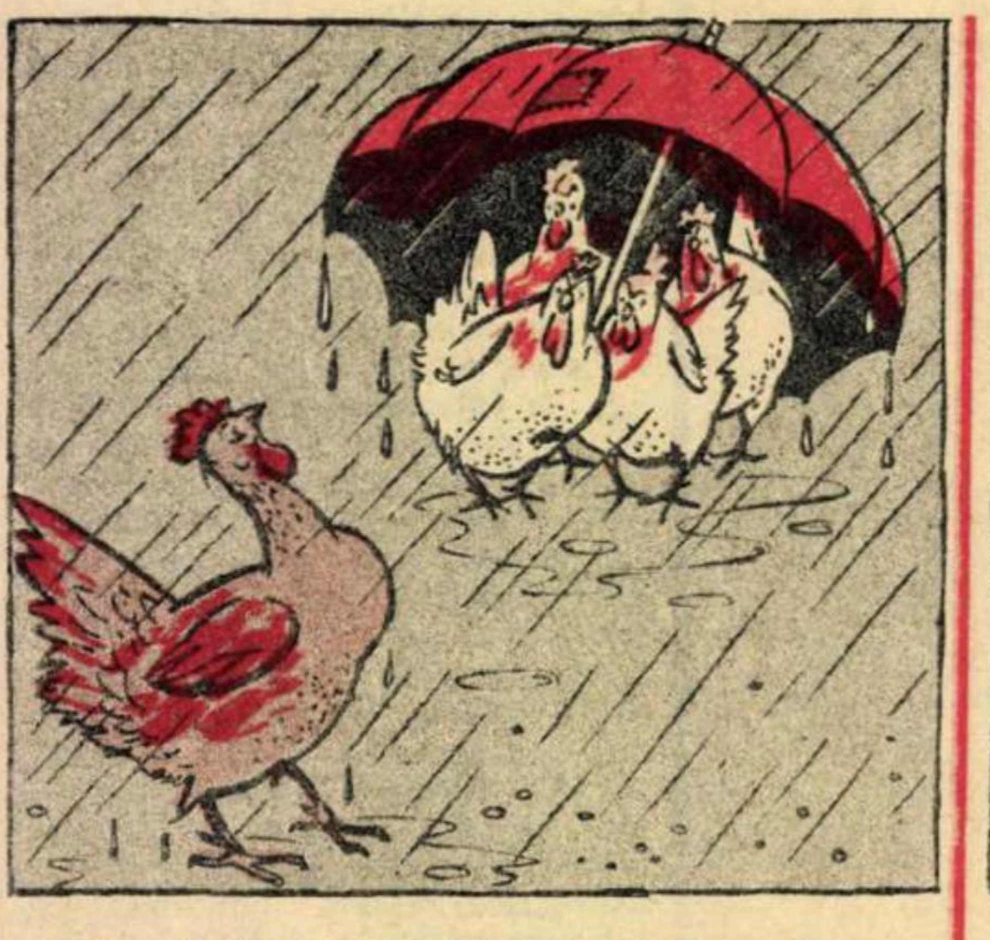

Dombi János tehenész minden vágya az, hogy szeretne országos rekordtejhozamot elérni.

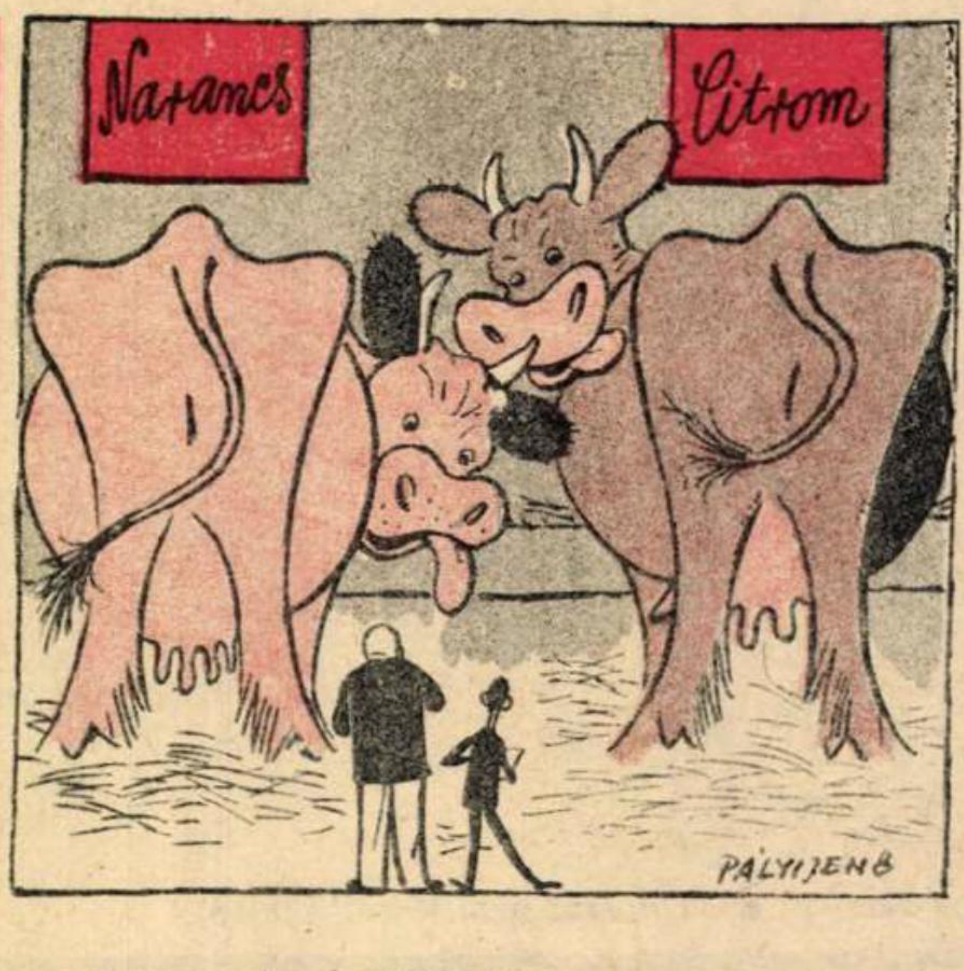
Tojás Tibi intelme

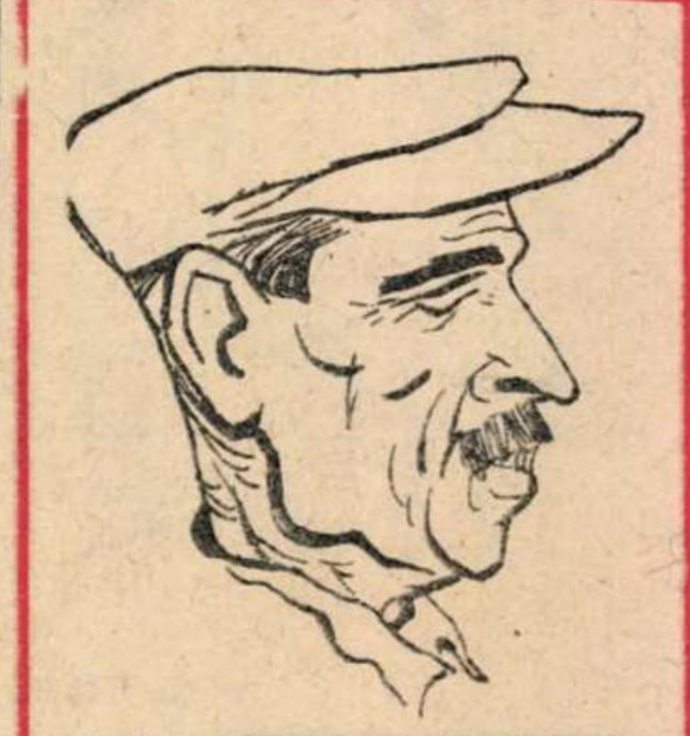
— Édes gazdám, ne felejtsd el, hogy június 30-ig lehet beadni engemet és társaimat. Idáig még megőriztem jókedvemet, de ha sokáig elfeledkezik a beadásomról elzápulok keservemben.

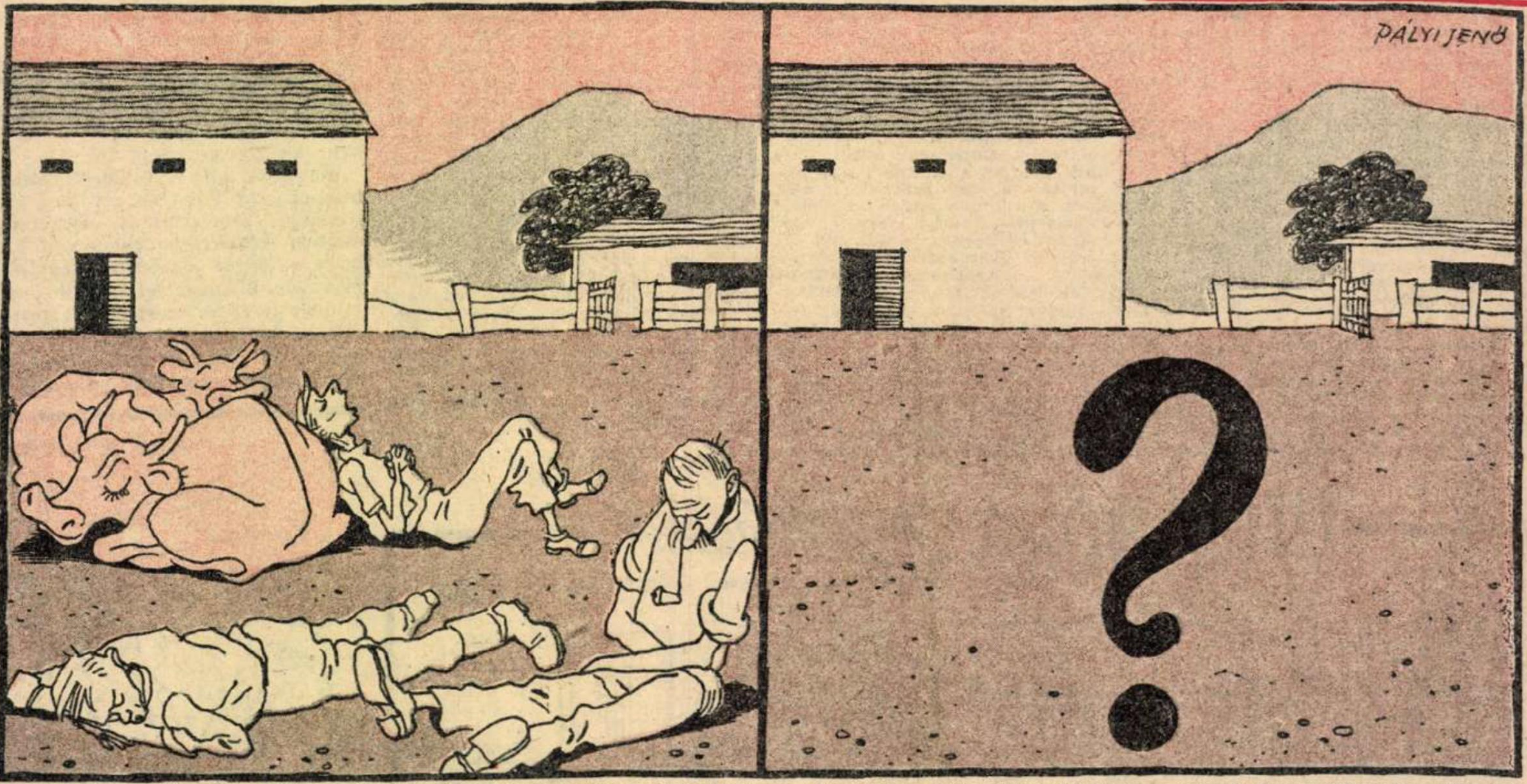
Tyúkok kara: Mondd te Pipiske, mért nem jössz az ernyő alá, hiszen így elázol!
Pipiske: A tszcs-fejlesztési tervben benne van, hogy tyúkfarm épül és arra a kis időre, amíg elkészül, nem érdemes az ernyő alá menni...

A téeszcsében találkoztunk naranccsal és citrommal is, de nem déligyümölcs, hanem tehén formájában. Kerestünk fügét is, de azt nem mutattak nekünk.

Borbély Józsi bácsi „sóremóra" ember. Ez a szó annyit jelent, hogy szereti a tréfát, mókát és a munkacsapatában ő helyettesíti egyesegyedül a kultúrbrigádot.

Kérdés: Mikor játszódik le ez a jelenet, hány órakor és miért alszik ember, állat? **Felelet:** A jelenet tavaly játszódott le, még a régi elnök idején „hajnali" kilenc órakor s azért alszik mindenki, mert fittyet hánytak a munkafegyelemnek.

Kérdés: Mikor játszódik le ez a jelenet, hány órakor és miért nincs se ember, se állat a képen? **Felelet:** A jelenet már az idei állapotot mutatja, amikor hat órakor reggel mindenki kinn van a földeken.

A Kőröshegy téeszcsét nehéz megtalálni, mert hiába kerestük Kőröshegyen, ott nincsen, hanem egy kicsit odébb, kinn a határban és kanyargós, dombnak fel, dombnak le dűlőutak vezetnek oda. Mikor végre felfedeztük a téeszcsé központját — a dombok között bujócskázott — úgy éreztük magunkat, mint valami autós-Kolumbuszok. Kishíja, hogy tengeri betegséget nem kaptunk, annyit zötyölődtünk. (Ha tengeren nem is, de tengeri között utaztunk.)

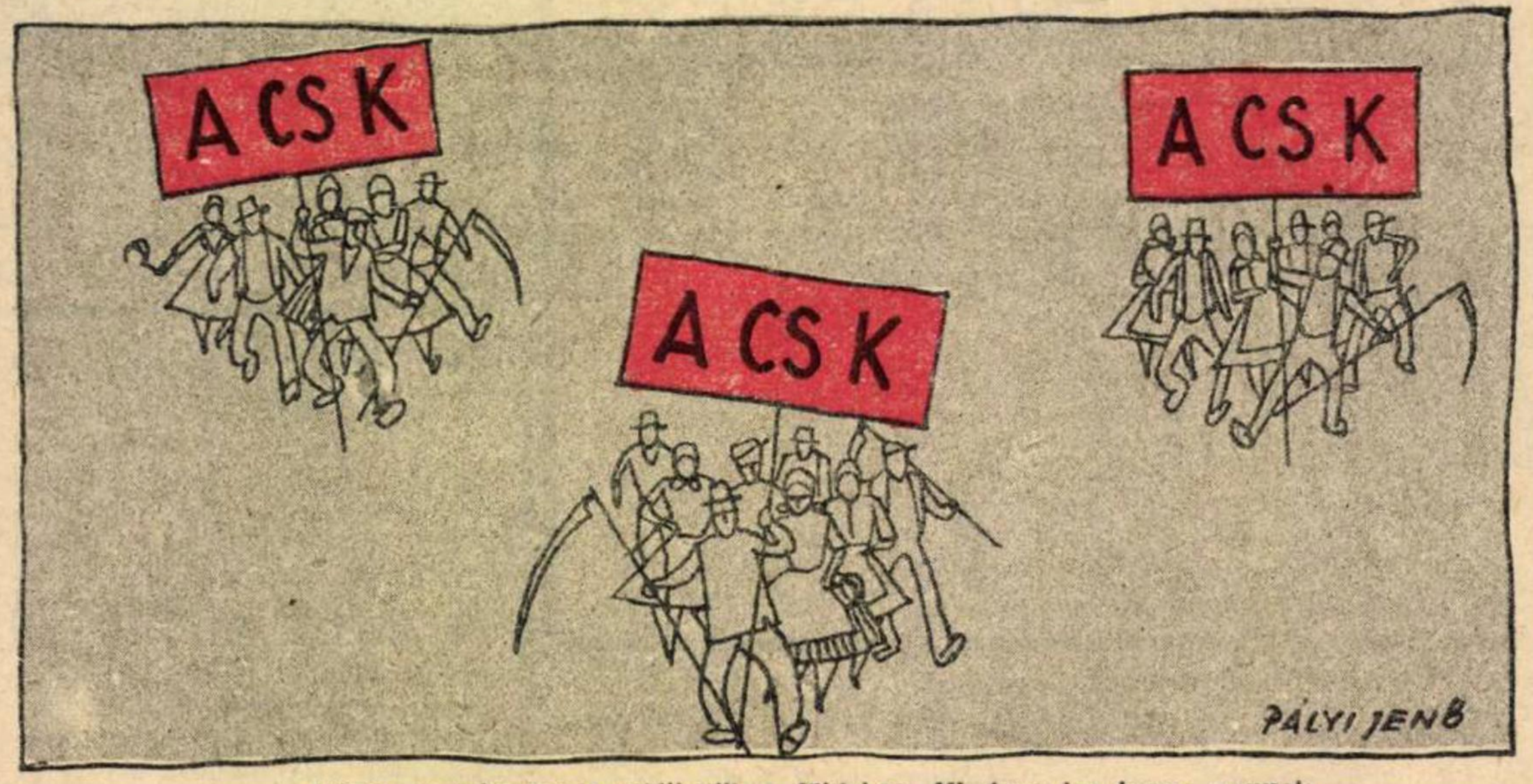
A téeszcsé központjában egy lelket se találtunk. Mégcsak a kutya se ugatott meg minket, amit zokon is vettünk, mert az mégiscsak úgy illik. De úgylátszik a kutya nem szívelte a pesti ujságírókat, akik még egy vacak csontot se hoztak neki, pedig olyan messziről jöttek.

Nagynehezen megtaláltuk Guttmann Imre brigádvezetőt. Utolsó pillanatban kaptuk el, éppen ő is elmenőben volt, hiszen dologidőben mindenkinek a földeken a helye. Guttmann Imre aztán felcsapott kalauzunknak. Szükség is volt rá, mert a téeszcsé földjei még nincsenek tagosítva és tizenhat darabban fekszenek szerteszét a környéken. Ez a határ valaha egy grófé volt, talán éppen Agenoré, aki csak szüretre dugta le az orrát, szőlőtaposó lányok bokáját nézni, grófhoz illő monoklival.

Most téeszcsé van ezeken a földeken. El kell mondanunk, hogy kezdetben bizony nem jól mentek a dolgok. Az elnököket úgy kellett váltogatni, mint az inget. Volt olyan elnök, aki jóember volt, avasvajszívű jóember — már akinek jó. A dologkerülőnek bizonyosan. Elnézte, hogy egynémely tag csak sátorosünnepkor jött dolgozni a téeszcsének, de addig jóemberkedett, míg repült, természetesen nem a mennyországba. Aztán volt szentember elnökük is, no nem glóriás, csak olyan szent, akinek maga felé hajlik a keze és többet törődött a maga kis házatájával, mint a közös üggyel. Sok volt az elnök, és a munka, de kevés volt a dolgos kéz. Mi volt a következménye? Az, hogy volt olyan esztendő is, amikor nem kapálták meg egyszer sem a kukoricát, nem ápolták a szőlőt és ehhez hasonló furcsaságok. Ezekben a csúf időkben nem is akadt új tag. Amikor aztán jó úton kezdtek haladni a dolgok, akadt egy csomó jelentkező is, mint például az idén tavasszal. Erről a kezdeti időről mult időben írtam, a té betűt mindenüvé odabiggyesztettem, nehogy tévedés essék.

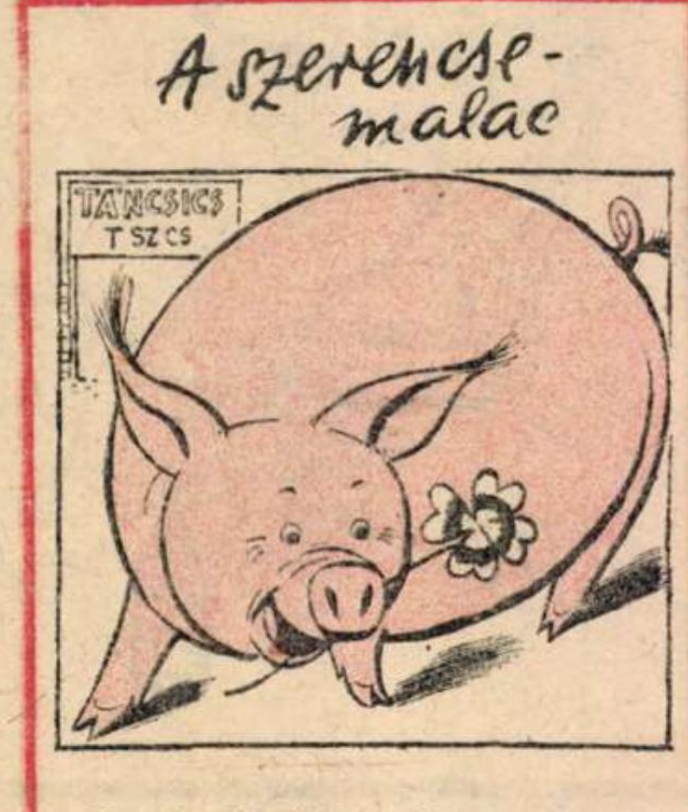
Innen a központból elindultunk téeszcsét nézni. Újra jött a hepehupa, és azt figyeltük, hogy mikor rázkódik ki belőlünk a lélek. Gyugyra igyekeztünk a Kőröshegyre, tehát nem a faluba, hanem a Kőrös nevű hegyre. (Hegy? Költői túlzás. Nem tudjuk, Gyugy hány méterrel van a tenger szintje felett, mert mi csak a Balaton szintjét láttuk onnan.)

Amerre csak mentünk, mindig

Három munkacsapat vetélkedik a földeken. Mindannyian benne vannak az ACSK-ban. Hogy mi az az ACSK? Nem titok: Aratásra Cséplésre Készen.

A szerencse-malac

Közel 70 darab ilyen szerencsemalaca van a tszcsé-nek. Tudniillik szerencsés véletlennek köszönhetik létüket. A kondából ugyanis kiválasztották a kanokat, de hat kannak mégis sikerült elbújnia a kocák között... Így lett a szaporulat.

azt hallottuk Guttmann Imrétől, hogy ez is a miénk, az is a miénk. Búza, kukorica, árpa, dinnye, szőlő, pitypang földek mellett vezetett útunk. Természetes, hogy a munkafegyelemről is kérdezősködtünk. Adatokkal feleltek nekünk: míg például tavaly 2 holdat húsz ember 3 nap alatt kapált meg, addig az idén 6 holdat tizennyolc ember 1 nap alatt kapál meg. Tehát javult a munkafegyelem letagadhatatlanul. Közre játszik az is, hogy a munkacsapatok felelősek az átvett, a rájukbízott földekért. (Egy ificsapat is dolgozik.)

A tehénistállóban a gyugyi teheneknek azt vallják, hogy: udvarias szóból ért a tehén. Legalább is ezt mondta nekünk a gondozójuk. És valóban csak akkor méltóztattak felállni, amikor azt mondták nekik, hogy: nagyon kérlek Pirók kelj fel, légyszíves Rozi kelj fel. S megtörtént a kőröshegyi „csoda". Erre a pár udvarias és közvetlen szóra fel is keltek. De azonnyomban leleplezzük a csodát. Ugyanis megláttuk, hogy suttyomban nyomatékul egy kicsit meg is rugdosták őket, persze felette udvariasan. Az istálló sarkában egy morcos, fekete bikát pillantottunk meg. Ezt a bikát azért szerezték be, mert nem akarták, hogy a tehenek petrezselymet áruljanak. De a bika, míg ott voltunk, szóba se állt velük, csak feketén bólogatott, mint az eperfa lombja.

A téeszcsé egyre gyarapodik és reméljük, hogy a régi szűk cipellőket eldobva, mérföldes csizmákkal lépegetnek majd a fejlődés útján. Nemsokára felépül a hizlalda, az istálló, a fiaztató, egyre több lesz az állat, és bízunk benne, hogy több lesz a termésátlag is. Most aztán majd megmutathatják, hogy ki a leány, legény a talpán, vagy akár a gáton.

Amikor körüljártuk a gyugyi tanyát, éppen ebédidő volt, és egymásután szállingóztak be a tanyára a kapálók. Leültünk közéjük és elbeszélgettünk velük. Sok mindenről volt szó: a várható termésről, a versenyről és egyéb fontos dolgokról. Az ifik elpanaszolták nekünk, hogy nincs semmi szórakozási lehetőségük, filmet se láttak már hosszú ideje. Nem ártana, ha egy vándormozi időnként bekukkantana ide — nemcsak a fiatalok kedvéért.

Mikes György

Jövő héten: Sztálinvárosban